

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6:50
za en mesec " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1:50

SLOVENE

Inserati:

Enostopna politivsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna politivsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma so ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 4797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 108.

Današnja številka obsega 6 strani.

Liberalna logika.

Dejstvo izključitve ljubljanskih poslancev Reiserja in Ribnikarja iz kranjskega deželne zboru, oziroma neverificiranje njunih mandatov, daje liberalnim listom povod za različna več ali manj duhovita premišljevanja. Sicer ni ta stvar toliko zanimiva za našo deželo, da bi se z njo preveč pečali, hočemo pa nekaj točk zato poudariti, da ovržemo že vnaprej različne fraze, s katerimi bodo liberalci te dni skušali obdelovati gotove plasti ljubljanskega prebivalstva.

Včerajšnja razprava v deželnem zboru je jasno pokazala, da je bila pravna podlaga za neverificiranje Reiserjevega in Ribnikarjevega mandata v popolni meri podana. Prazna je domneva, da so bili merodajni kakršnikoli osebni in politični momenti, čeprav osebni bivših dveh ljubljanskih poslancev nista bogve kako simpatični in si Ljubljana gotovo ni srečno izbrala mož, ki naj bi jo v deželnem zboru zastopali. Toda deželni zbor se je le vprašal, sta li bivša poslanka Reiser in Ribnikar bila izvoljena na postavni podlagi. Dejstvo pa je, da sta bila izvoljena na podlagi zmotne interpretacije zakona, ki odreja zunaj Ljubljane bivačim osebom, ki v mestni občini plačujejo davek, v Ljubljani volivno pravico. Deželni zbor je zakon tam, kjer je v njem nekaj navideznega nasprotstva, razlagal z miselnostjo v duhu celotnega zakona, kako pa deželna vlada ali liberalci to stvar umevajo, to ne more biti merodajno za deželni zastop, ki ima pravico v zadevi, ki spada izključno v njegovo kompetenco, odločevati, kakor se njemu prav vidi. Ako bi bila večina deželne zboru včeraj proti svojemu pravnemu prepričanju sklenila verifikacijo zato, ker je vlada ali kdorkoli drugačnega mnenja, bi se bila odpovedala svojih prvi in najvažnejši pravici, odločati avtonomno v stvari, ki se le deželne zboru tiče in nobenega drugega. Da pa večina S. L. S. ne bo v nobenem slučaju in pod nobenim pogojem dala iz rok avtonomije deželne zastopa, to je popolnoma jasno. Liberalci naj vpijejo kolikor hočejo, tukaj je za S. L. S. dano stališče, od katerega nikoli ne bo odstopila.

Nekaj drugega je, kar hočemo tu pibiti. Liberalna stranka, ta najžalostnejši tvor pod božjim solncem, je zlegla v graško »Tagespošto« novico,

da je kranjsko ljudstvo skrajno nezadovoljno z deželnim gospodarstvom S. L. S. in da hoče stranka zato izzvati razpust deželne zboru. Ta logika je res občudovanja vredna. »Le še z največjim strahovanjem vzdržujejo klerikalci nadvlado na deželi« — tako pišejo — zato pa hočemo mi nove volitve! Tu je vsa pamet postavljena na glavo. Če bi ljudstvo bilo z gospodarstvom S. L. S. res nezadovoljno, bi pri novih volitvah naša stranka trpela in zato je izključeno, da bi mogla S. L. S. v takem slučaju hoteli izzvati razpust deželne zboru. Za tako neumne nas liberalci in nemški nacionalci pač ne smejo imeti.

Stvar je čisto drugačna in to je razkril včeraj v deželnem zboru sam dr. Triller. Apeliral je na vlado, naj deželne zboru ne razpusti, češ, narodnapredna stranka hoče delati, »ker postavlja splošni blagor nad interes svoje stranke!« Može je s tem dokazal, kako se liberalna stranka silno boji razpusta, ker ve, kako bi bila pri novih volitvah tepena in kako decimirana bi prišla nazaj v deželno zbornico! Ljudstvo ni s S. L. S. prav nič nezadovoljno, občinske volitve so pokazale, da S. L. S. vživa zaupanje ogromne večine naše dežele in nobena stvar ne stoji danes tako, kakor to, da je naše ljudstvo kar najtesneje zvezano z nami in našo večino v deželnem zboru. Liberalna stranka »postavlja splošni blagor nad interes svoje stranke!« To je tista stranka, ki je obstruirala občinski volivni red, lovski zakon, se upirala demokratični volivni reformi v Ljubljani itd. itd. Škoda je o tem izgubljati še kakšno besedo.

Glede razpusta naj bodo liberalci le pomirjeni. Nobeden ga noče, še sanjalo se ni nikomur o tem. Deželni zbor bo delal dalje s tisto verno kakor dozdaj. Pripravlja se novi veliki načrti v blagor dežele in njenega prebivalstva in še v tem zasedanju se bo marsikaj dalekosežnega v tem oziru sklenilo. Čisto vseeno je, kako se liberalci pri tem obnašajo. Vse, kar se je v zadnjih letih dobrega in pametnega za ljudstvo sklenilo, se je proti njim in preko njih naredilo. In tako bo tudi sedaj. Mar je komu za liberalce! In kadar bo postavna doba tega deželne zboru pretekla, bo ljudstvo sodilo in liberalci se bodo prepričali, da so svojo vlogo v javnosti odigrali. Le zdrave ljudske stranke bodo imele prostora v javnih zastopih, povsod, in tako tudi v deželnem zboru kranjskem.

Črnogora republika.

Kotor, 25. januarja 1912.

V Kotor se je pripeljal neki črnogorski podanik z avtomobilom, ki je pripovedoval presenetljivo novico, da je črnogorska državna policija zasledila močno zaroto, ki namerava Črnogoro izpremeniti v republiko. Dotični črnogorski podanik je zelo zanesljiva oseba, ki je v zvezi z črnogorsko vlado in s črnogorskim dvorom.

Črnogorska policija je o tem, da je odkrila močno republikansko stranko, takoj obvestila črnogorsko notranje ministrstvo. Ministrski predsednik dr. Tomanović je o tem uradno poročal kralju Nikolaju. Uvedli so strogo preiskavo, ki je dognala, da so novo revolucijsko stranko ustanovili v Belgradu tisti Črnogorci, ki bivajo v Parizu. Jedro republikanske zarote pa tvorijo črnogorski izseljenci v Ameriki, ki so že poslali črnogorskim republikancem v Belgradu 1 milijon frankov za to, da se strmoljavi črnogorska vladarska rodbina in proglasi črnogorska ljudovlada.

Črnogorska policija je dognala, da dela republikanska zarota z vsemi sredstvi na to, da strmoljavi vladarsko rodbino Njeguš Petrović, ki vlada zdaj v Črnigori, jo iz Črnogore izžene in nato proglasi črnogorsko republiko.

Belgrajski tajni revolucijski odbor je v ta namen izdelal že več načrtov. Črnogorska državna policija je dobila nekaj teh načrtov v svoje roke. Republikanski odbor dela predvsem na to, da vznevolji črnogorske vojsake proti dinastiji, ker z njimi slabo postopajo, in da pridobi za svoje namene na ta način tudi armado.

Policija je nadalje tudi dognala, da je belgrajski republikanski odbor pridobil za črnogorsko republiko Srbe, ki žive v Novem bazaru. Ko izbruhne v Črnigori vstaja, naj bi novobazarski Srbi črnogorsko mejo prekoračili in se pridružili pobunjeni črnogorski armadi.

Črnogorski vojni in notranji minister sta nato ukazala, da se mora črnogorska meja strogo zastražiti.

Tiha obstrukcija pravašev v dalmatinskem deželnem zboru.

Zader, 25. januarja 1911.

Včerajšnji govor novega dalmatinskega namestnika, grofa Attemsa, je na poslance vseh strank ugodno učin-

koval. Deželni poslanci, pristaši hrvaške stranke prava, so zadovoljni s tistim delom namestnikovega govora, v katerem obeta, da hoče vlada objektivno presojati zadeve dežele.

Danes 25. jan. je glavar dr. Ivčević otvoril sejo dalmatinskega deželne zboru ob 11. uri popoldne. Seji sta prisostvovala tudi namestnik grof Attemsa in njegov namestnik. Poslanci stranke prava, ki niso bili navzoči pri prvi seji zato, da omogočijo novemu namestniku, da se deželnemu zboru predstavi in poroča o svojem programu, so se danes vsi udeležili seje. Pravaši so takoj vložili dva obstrukcijska nujna predloga. Stranka prava obstruira, ker nočeta večina in vlada ničesar čuti o izpremembi volilnega reda za dalmatinski deželni zbor in ker hoče stranka prava strmoljati dr. Ivčevića, ki je obledel, ko so pričeli pravaši obstruirati. Dr. Ivčević je s tresočim glasom zaključil sejo, kar so pravaši pozdravili z burnim ploskanjem.

Predavanje o socijalni demokraciji.

V šentpeterskem prosvetnem društvu je predaval včeraj g. dr. J. Krek o socijalni demokraciji. Razložil je, da se je socijalna demokracija razvila na podlagi materializma, ki je pa danes premagano stališče. Ona trdi, da bo srednji stan popolnoma izginil in da se bodo stanovi delili le v nekaj kapitalistov in pa veliko maso proletarijata. Predavatelj je pa pokazal, da srednji stan ne propada, ampak se razvija in gre vedno bolj kvišku. Ravno tako se povzdiguje delavski stan, pravega proletarijata je pa vedno manj. Socijalna demokracija goji pri delavstvu sovraštvo proti meščanom. Veliko je pa meščanov, ki stoje gnetno slabše, kakor marsikak delavec, a ta se mora bojevati proti njim, zato ker so meščani. To so glavne misli, ki se jih drži vsak socijalni demokrat. Da bi dosegli svoj cilj, da bi zavržili veliko razliko med delavcem in kapitalistom, se poslužujejo na eni strani politike, na drugi strokovne organizacije. Obema so pa postavljene meje, ki se jih ne da prekoračiti. S pomočjo politike ni mogoče vsega doseči, ker v državnem zboru odločujejo še drugi faktorji. Če bi pa prišli do popolne vlade, potem bi morali glasovati za vojaštvo in pobirati davke, da si ohranijo vlado; to so pa ravno točke, proti katerim se sedaj bore. Ravno tako imajo zahteve strokovnih organizacij svoje meje. Ako bi bile previse, bi bil kapitalist primoran zapreti svoje tovarne in delavec bi prišel ob svoj zaslu-

LISTEK.

Josip Lovrenčič:

Jure.

Črtica iz naših gor.
(Konec.)

Prišel je domov, ponujal fantom po vasi peresa, a niso jih marali. Vžaloštil se je Jure in sama britkost se je oglašala v njegovem srcu. Ker vsi lepi upi o denarju so izginili. Da bi vrgel peresa proč, ki so bila tako lepo pisana in so spreminjala v solnco barvo, se mu je zdelo škoda in zato jih je začel ponujati otrokom. In pri otrocih je imel več sreče. Dečki enajstih, dvanaestih let bi se tudi radi postavili z lepimi peresi za klobuki kakor fantje. Radi so dali Juretu svoj krajcar, ki so ga že kje dobili.

Jure je poprodal svoje blago in bil za par grošev bogatejši.

Ko je zvečer ležal na skednju, je štel pri luninem svitu svoje novce in skesal se je, ker je obljubil Tončki, da ne pojde več v Belo čelo. Uro bi kupil drugič rad, a zanjo bi trebal več ko krono. In sklenil je, da ne bo držal obljube. Nič se ne oglasi pri oglarju. Tončka ga ne bo videla, pa bo dobro.

In Jure je hodil vsakih 14 dni v Belo čelo, nosil peresa domov in jih

ponujal po vseh sosednih vaseh. Poprodal je navadno vse in zato je šel vsakikrat z večjim veseljem novih iskat.

Neke nedelje proti večeru je piezal zopet po steni. Med plezanjem je prišel do gnezda divjih golobov in našel v njem dva godna mladiča. Pobral ju je, dal v njedra in ni mu bilo več za peresa. Spomnil se je Tončke in misel se je vzbudila v njem, ki je bil srčno vesel in ji je dal izraza z zadovoljnim pogledom na oglarjevo kočo.

»Tončki jih ponesem«, je sklenil. »Vesela bo in imela me bo še bolj rada in ne zameri mi, ker nisem držal obljube.«

Splezal je s Čela in stopal po drči veselo proti oglarjevi koči, iznad katere se je dvigal dim in se razgubljaj kakor meglica nad zelenim bukovjem, kjer je prepeval kos svojo večerno pesem.

Tončka je zaslišala že od daleč korake, prišla pred hišo in se vsedla na klop. Začudila se je, ko je zapazila Jureta, ki se je bližal z izvanredno veselim obrazom.

»Kaj pa je Jure?« ga je poprašala. Nič ni odgovoril. V zadregi je segnil z desno roko v njedro in z levo potiskal goloba, ki sta mu zašla med potjo za hrbet. Izvlekel je enega in potem še drugega in ju držal z obema rokama.

»Kje si jih dobil?«

»V Čelu«, je boječe zajecel Jure in nadaljeval, »tebi Tončka jih dam, ker si dobra z mano in me ima rada in ker te imam jaz rad.«

V tla je pogledal, kakor bi ga bilo sram, da ji je povedal, kar je večkrat občutil, ko je ležal na skednju in poslušal zaljubljene pesmi, ki so jih peli fantje na vasi.

»Jej, jej, Jure, golobce si mi prinesel, in zato si mi jih prinesel, ker me imaš rad! O kako si ti ljubezniv fant! Prav zares, rada te imam«, mu je prijazno smeje se govorila Tončka. Vzela golobca in ju odnesla v hišo, odkoder se je takoj vrnila.

Jure je hotel oditi, pa Tončka ga je vstavila.

»Čakaj no, Jure, ker si tak fant, pa ti odtrgam rdeč nagelj in rožmarin in roženkravt ti denem zraven, da se postaviš!«

Šla je k oknu, kjer so cveteli nagelji, rastel rožmarin in se šopiril roženkravt in ko je delala šopek, je govorila: »A veš, Jure, če me imaš rad, bi mi moral prinesiti kaj drugega. Fantje ne nosijo dekletom golobcev. Prstan bi mi prinesel, ki bi bil zlat in imel na sredi kamenček, ki je tako svetel, da lesketa ponoči in sveti ko luč!«

Jure se je vžaloštil in oči so se mu zasolile. »Z Bogom«, je rekel in odšel

z mislijo o zlatem prstanu in čudnem kamenčku v njem.

Tončki se je smilil in kesala se je, da se je tako pošalila z njim. Rada bi ga potlačila in zaklicala je za njim: »Jure, kar nič ne bodi žalosten! Saj si fant. Denar zaslužiš, če hočeš, pa mi kupiš prstan. In tudi, če ga ne kupiš, vseeno te bom imela rada. Samo priden moraš biti!«

Jure je izginil za ovinkom in Tončka je odšla v hišo.

Poglarjevi so ravno večerjali, ko se je Jure vrnil ves žalosten in zamišljen. Dali so mu večerjo. Po večerji je pomolil z njimi in se odpravil na skedenj. Nič ni mogel zaspati. Prešteval je denar in mislil na prstan. Dobiti ga je hotel na vsak način, ker brez njega bi si ne upal niti pogledati Tončke. Da bi ga kupil? Premalo ima denarja. Eno krono in dva groša! Premalo za prstan, kakoršnega bi rada Tončka, ki je tako dobra. Čakati bi moral morebiti še leto in dan, da bi prihranil toliko denarja, kolikor velja prstan in mogoče še bi ne bilo dosti. Nemirno se je valjal po ležišču in se grizel v ustnice, ker si ni vedel kako pomagati. Oči so ga ščemele, a zaspati le ni mogel.

Iz zvonika se je oglasila ura. Zamolklo so sekali njeni udarci nočni mir. Jure jih je štel in naštel enajst. Ob enajstem so mu zažarele oči in skočil je pokoncu.

žek. Predavatelj nam je pokazal, da je socialdemokratska politika nejasna, kakor so njih cilji nedosegljivi in da se je proti taki stranki lahko in brez strahu bojevati.

Deželni zbor kranjski.

Seja 26. januarja 1912.

Deželni glavar otvori sejo.
Baron Schwegel, Schollmayer in Ferhac so se opravičili zaradi bolezni, Lenarčič zaradi nujnih opravkov.
Naznani različne predloge, med katerimi so nekateri zelo važni.

RAZLIČNI PREDLOGI.

Gospodarska šola za višjo izobrazbo kmečkih mladeničev.

Dr. Krek in tovariši so vložili predlog:

Poučni tečaji po deželi izpričujejo, kako ukaželjno je kmečko ljudstvo, zlasti njegova mladina. Ne gre pa pri tej izobrazbi samo za strokovno plat, nego tudi za splošno izobrazbo. Poizkušnja kaže, da se le tam strokovna izobrazba širi, kjer se vsled višje kulturne stopinje umeva njena potreba.

Po zgledu takozvanih danskih visokih šol za kmečke mladeniče, ki so se udomačile že tudi na Nemškem in v Švici, predlagamo:

Deželni zbor skleni:

1. Deželnemu odboru se naroča, da ustanovi jeseni letošnjega leta v zvezi s Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani Gospodarsko šolo po priloženem načrtu.

2. V ta namen se dovoli deželnemu odboru kredita 3000 K.

Centralna deželna klavnica in mesnica.

Dr. Lampé in tov. predlaga:

Da se doseže vsled velike draginje potrebna regulacija mesnih cen, po kateri bi živinorejec imel stalnega odjemalca, konsument pa možnost po vsikdar realnih cenah dobivati meso, predlagamo:

Ustanovi se centralna deželna klavnica in mesnica. Ta bodi kot posredovalec med producentom in konsumentom v tesni zvezi s organizacijami domačih živinorejcev. Meso naj oddaja v mestu Ljubljani in raznih, zlasti industrijskih krajev dežele in v letoviščih, po potrebi tudi izven dežele. Dežela pristopi kot odjemalec s svojimi zavodi.

V formalnem oziru predlagamo, da se predlog odkaže fin. odseku.

Nove postaje.

Posl. Jaklič in tov. predlaga, naj deželni odbor stopi v dogovor z merohajnimi faktorji, da se na Dolenjski železnici napravi nova postaja v Zlebiču in postajališče v Lipovcu in se postajališče v Stari Cerkvi razširi.

Občinska meja.

Posl. Jaklič in tov. predlaga, naj se farna in občinska meja v Osilnici (ob Kolpi) uredi.

Izprememba dež. zakona 1883.

Posl. Vehovec in tov. predlaga, naj se deželni zakon z dne 28. avgusta 1883 izpremeni v toliko, da se smejo tudi globe nad 40 K, ki pridejo v ubožni zaklad, porabiti za občinske reževe ter jih ni treba naložiti na obresti.

RAZLIČNA POROČILA DEŽELNEGA ODBORA.

Poročilo deželnega odbora o povračilu oskrbnih stroškov za kranjske

domačine v občinski bolnici na Krškem, se odkaže finančnemu odseku, poročilo deželnega odbora o dovolitvi pobiranja pokopališnih pristojbin v Vipavi se odkaže finančnemu odseku, poročilo deželnega odbora o ustanovitvi mesta deželne zemljemerca se odkaže upravnemu odseku, poročilo deželnega odbora o upeljavi in oddaji del pri razširjevalnih zgradbah deželne bolnice se odkaže takisto finančnemu odseku.

Poročilo ustav. in obč. odseka.

Poročevalec Jaklič poroča o prošnji srenjskega pododborja v Notranjih Goricah in Plešivcih za razdelitev občine Brezovica v občino Brezovica in občino Notranje Gorice.

Odsek predlaga: Prošnja se odstopi deželnemu odboru ter naroči, da izvrši vse poizvedbe in o tem poroča deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

Sprejeto.

POROČILA FINANČNEGA ODSEKA.

Poročevalec Pogačnik poroča o prošnji županstva D. M. v Polju za podporo k zgradbi novega pokopališča.

Na pokopališču D. M. v Polju se pokopujejo umrli umobolniki iz deželnega zavoda na Studencu, zaradi česar predlaga odsek:

Prošnja se odstopi deželnemu odboru, da izplača primeren prispevek iz zdravstvenega zaklada.

Sprejeto.

Poročevalec dr. Krek poroča o prošnji zavoda Sv. Nikolaja v Trstu za podporo.

Odsek predlaga:

Prošnja se odstopi deželnemu odboru v rešitev.

Sprejeto.

Poročevalec dr. Krek poroča o prošnji c. kr. centralnega zavoda za meteorologijo na Dunaju.

Imenovani zavod prosi, naj bi dežela revnim meteorološkim opazovalcem na Kranjskem dovolila majhne podpore v skupnem znesku 100 do 200 kron.

Dežela pa že plačuje po 200 K na leto v ta namen.

Odsek predlaga:

Prošnja c. kr. centralnega zavoda za meteorologijo se odkloni.

Sprejeto.

Nujni predlog glede centralne klavnice.

Deželni glavar da besedo dr. Lampé, da utemelji svoj predlog glede ustanovitve centralne deželne klavnice.

Dr. Lampé: Gospodarske razmere zadnjega časa silijo nujno na to, da se osnuje deželna centralna klavnica in mesnica. Draginsko gibanje je povzročilo od gotove strani veliko agitacijo, vsled katere so široki sloji prebivalstva izgubili pravo smer mišljenja, so se nahujskali konsumenti zoper producente in se je pozabilo, da je treba med vsemi stanovji gotove harmonije, ako hočemo gospodarsko izhajati in se razvijati. Naša stranka je slednje vedno povdarjala in je prepričana, da potrebujemo močnega kmeta, ki bo veliko in dobro produciral, a ravnotako solidnega konsumenta, da bosta drug drugega podpirala. In ravno s centralno klavnico upamo storiti velik korak v tem oziru.

To vprašanje smo že precej dolgo proučevali. Mi stojimo namreč pred

dejstvom, da bomo morali deželne dobrodelne zavode, ki jih zdaj oskrbuje red usmiljenih sester, prevzeti popolnoma v lastno režijo. In zato smo začeli misliti najprvo na deželno klavnico in mesnico.

Toda, zakaj bi se ta stvar ne razširila na širši krog, zakaj bi se zlasti ne razširila tako, da bi imelo od tega korist zlasti prebivalstvo Ljubljane? (Odobranje.)

Mi smo zadnje čase videli, da cene živini zelo padajo, cene mesu pa ne. (Res je!) Kmetje so živino pod ceno prodajali, konsumenti pa niso imeli nič od tega, ker morajo meso kupovati ravnotako drago, kakor preje. Ob zadnji suši se je narodno premoženje Kranjske na milijone zmanjšalo, ker je kmet slepo prodajal stran svojo živino, konsument pa je ječal pod draginjo. Zato pa ustvarimo regulatorja za cene, da producent ne bo prišel ob ves sad svojega truda in bo konsument vendar dobival meso po cenah, ki jih lahko zmaguje.

Zato naj bi centralna klavnica bila tako urejena, da bi imela direkten stik z živinorejskimi zadrugami, ki so dobro organizirane in že zdaj prosperajo. Če dobe s klavnico trgovskega posla, se bo vnovčenje živine uspešno izpeljalo. (Odobranje.)

Gospodje! tudi po deželi je draginja. (Pritrjevanje.) V mestih se časih marsikatera stvar lažje in ceneje dobi. Tudi na kmetih se težko živi. (Tako je!) Vzrok je ta, da manjka direktnega stika s konsumentom, primerne organizacije.

Centralna klavnica naj bi v prvi vrsti preskrbovala z mesom Ljubljano. Ljubljansko prebivalstvo bo to misel gotovo z veseljem pozdravljalo. Deželna centrala mu bo preskrbovala meso po primernih cenah. Potem mislim na industrijske delavske kraje, potem na letovišča, kjer vlada v sezoni taka draginja, da tujce naravnost odganja.

Mi pa mislimo še delj. Zakaj bi ne segli izven deželnih mej, v Trst, Reko, Opatijo itd.? V Trstu so na primer tržne razmere dezolantne. Trst je ves odvisen od enega spekulantov. Pa tudi mesarji nam bodo hvaležni, zakaj deželna centralna klavnica bo malim mesarjem pod solidnimi pogoji lahko meso oddajala, dočim zdaj, veliki mesarji male le izkoriščajo. (Pritrjevanje.)

Seveda pogoj bi bil, da dobi dežela v svoje roke veterinarsko oskrbo in nadzorstvo sama, zakaj tu so mogoče šikane, ki povzročajo škodo. Finančnemu odseku priporočam, naj to vzame v poštev, ko bo to vprašanje proučeval. (Ploskanje in odobranje pri večini.)

Deželni glavar da predlog na glasovanje glede nujnosti.

Nujnost se z vsemi glasovi sprejme.

Deželni glavar izroči predlog fin. odseku.

Nato odredi deželni glavar

tajno sejo.

V tajni seji se rešijo osebne zadeve; to so: prošnja učitelja Kauckega, vpokojenega učitelja Krennerja, nadučiteljske vdove Kermauner, vpokojenega paznika Keržiča, vpokojenega paznika Osredkarja, vpokojenega učitelja Huterja, vpokojenega nadučitelja Lockerja.

Prihodnja seja prihodnji teden četrtek ob pol deseti uri dopoldne.

Takšen bo kot si rekla, da ga nosijo fantje dekletom. Ni izgovoril tega, samo mislil je in veselo mu je bilo pri srcu kot mogoče nikdar.

Res je prišel do truge. Izmetal je z lopato zadnjo plast, potem vzel kramp, pokleknil, da ga bolj priročno zažene in odbije deske ter sname Potokarici prstan. A takrat, ko je zagnal in je zabobnelo v jami, se je vtrgala zemlja in zgrmela nanj. Obupen klic je presekala noč in mir je zavladal nad pokopališčem — — —

Drugo jutro je prišel cerkovnik zvonit jutranjico. Odzvonil je in ko je hotel oditi, je pogledal po pokopališču in vstrašil se je. Videl je, da je razkopan Potokaričin grob. Šel je gledat in spoznal podsutega Jureta.

»Bog se usmili za dušo!« je rekel polglasno in stopil k Potokarjevemu, da pove, kar je videl.

Uro pozneje je ležal Jure na mrtvaškem odru v mrtvašnici in zvonovi so mu peli zadnji pozdrav. Milo in ubrano so se glasili, kakor bi klicali Juretu v onstran: »O, Jure, da nisi poznal denarja, bi ne poznal hrepenenja in ne prišel do ljubezni; delal bi in trpel — a bil bi srečen!«

MARKI BACQUEHEM AEORENTHALOV NASLEDNIK.

Gradec, 26. januarja. Dopisnik »Grazers Volksblatta« poroča, da zunanji minister grof Aehrenthal v najkrajšem času odstopi. Zunanji minister postane Olivier marki Bacquehem, prvi predsednik upravnega sodišča in član gosposke zbornice. V koalicijskem ministristvu Windischgrätz je bil Bacquehem od leta 1893 do 1895 minister notranjih zadev, od l. 1895 do 1. decembra leta 1898 pa cesarski namestnik na Štajerskem. Bacquehem je več let poročal v delegacijah o zunanjih zadevah.

Dunaj, 26. januarja. (Zas.) »Fremdenblatt« poroča, da so zdravniki Aehrenthalu naročili, da mora glede na svoje slabo zdravje zelo paziti nase. Politični krogi tolmačijo poročilo »Fremdenblatta« tako, da Aehrenthal v doglednem času odstopi.

KDO POSTANE NUNCIJ NA DUNAJU.

Rim, 26. januarja. (Zas.) Dosedanja poročila o nasledniku rajnega nuncija Bavone niso resnična. Naslednik Bavone bo homo novus, a kdo bo, se ne ve, ker še niso niti pričeli pogajanj z dunajskim dvorom o imenovanju novega nuncija na Dunaju.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE NA NEMSKEM.

Z včerajšnjim dnevom so volitve v nemški državni zbor končane. Razmerje števil odločilnih strank je sedaj sledeče:

Centrum	93, 1. 1907. 103
Konservativci	43, " " 59
Državna stranka	14, " " 25
Socialni demokratje	110, " " 53
Liberalna ljudska stranka	43, " " 49
Nacionalni liberalci	47, " " 51
Poljaki	17, " " 20

Drugi poslanci se razdele na manjše stranke. V industrijskih okrajih Essen, Düsseldorf, Dortmund so zmagali proti centromovim kandidatom Giesbertu, dr. Schmitzu in Bickfohu socialni demokratje. Kakor kaže ta izid, so šli nacionalni liberalci pri včerajšnjih volitvah skupaj s socialnimi demokrati. Leve stranke bi imele na ta način 201 poslanca, poprejšna večina pa je za par glasov v manjšini. Centrum sam je izgubil 10 poslancev; njegovi listi so že pred volitvami pisali, da se bo to zgodilo. Vpričo dejstva, da so se vse stranke leve zagnale v najsrdečiji boj proti centromu, hoteč ga poraziti, in da je ta skoraj izključno z lastno močjo zdržal ta napad, je rezultat teh volitev za centrum popolnoma zadovoljiv.

VLADARSKI SESTANEK V BENETKAH.

Benetke, 26. januarja. »Gazetta di Venezia« poroča, da poročila z Dunaja o sestanku kralja Viktorja Emanuela s cesarjem Viljemom in s prestolonaslednikom Franc Ferdinandom v Benetkah niso neutemeljena. Sestanek da bo največje politične važnosti.

VOHUNSTVA.

Varšava, 26. jan. (Zas.) Vojno sodišče je stotnika nemškega generalnega štaba Werner von Stürzner obsodilo radi vohunstva v triletno, Prusa Steinertha pa v dveletno prisilno delo.

Krakov, 26. jan. (Zas.) Zapri so nevarnega ruskega vohuna, ki je napadno napovedoval, da se zove Pavel Pelka in da je star 21 let. Dognali so, da je aretiran član mednarodnega ogleduškega urada v Bruslju in da je že sedel štiri leta radi vohunstva v ječi. Aretirani vohun govori 13 jezikov, med njimi tudi japonsko. Pred leti je pod napačnim imenom služil v avstrijski armadi in vohunil. Pri vohunu so našli fotografije in načrte galških trdnjav in mobilizacijske načrte vojaške posadke v Krakovu.

VELIKI NEMIRI V ALBANIJI.

Carigrad, 26. januarja. (Zas.) Iz Kosovega se poroča: V Gusinju in v Plavi so izbruhnili nemiri. V pobunjene okraje so odposlali vojake. V Prishtini so našli v hiši nekega Srba 40 bomb in veliko smodnika. V neki vasi pri Peči je petnajst moč močna bulgarska vstaska četa vrgla tri bombe. Ubite so bile tri, ranjenih veliko oseb. Neki orožnik je bil umorjen, v neki drugi vasi tudi v peški okolici so Bulgari vrgli 6 bomb, ki so usmrtili nad 20 oseb, med njimi tri vojake.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Boji pri Bengasiju.

Bengasi, 26. januar. (Kor. urad.) Oficialno se poroča: Turki in Arabci so laške prednje straže 24. t. m. ponovno napadli. Naša (laška) artiljerija je na sovražnika streljala. Sovražnik je izgubil 150 mož in ranjencev.

Utrdbe pri Gargarešu.

Tripolis, 26. januarja. (Kor. ur.) Utrdbe pri Gargarešu so dograjene in se lahko odbije vsak napad.

»O prstan — čakaj Tončka, še jutri ti ga prinesem!«

Ura ga je spomnila na pokopališče in na grob ranjke Potokarice. Takrat, ko je šel kropit, je zapazil, da je imela na roki prstan. Zlat je bil in zato je sklepal Jure dalje, da je moral imeti tudi čuden kamenček.

»Dobim ga. Potokarica ga ne rabi v jami. Mrtva je in nič ne bo jezna, če ji ga vzamem. Prstana je škoda. Zlat je in kamenček ne more svetiti v zemlji. Tončka ga bo pa vesela in rada me bo imela.«

Tako je mislil in govoril sam s sabo v presledkih. Poiskal je kramp in lopato, šel oprezno s skednja in se napolnil proti pokopališču, ki je ležalo vse tiho in mirno koncu vasi. Vesel je bil Jure, da je bila tema in nič ga ni bilo strah. Dospel je do cerkve in postal. Videl je, da so cerkvena okna razsvetljena in v pomislil je, kdo bi bil v cerkvi. Nič se ni ganilo in spomnil se je, da gori večna luč. Šel je mimo cerkve in dospel na pokopališče. Tesno mu je postalo, ko je pogledal po njem in videl črne križe, ki so stali drug poleg drugega tako resno po grobeh. Posebno pogled na onega veliklega sredi pokopališča ga je zmrazil. Pravili so mu,

da stoji za vse one, kateri nimajo svojega križa in mislil si je, da bo tudi njegov. Da ni bilo misli na prstan v njegovem srcu, bi vrgel kramp in lopato in odhitel s pokopališča. A prstan, ki bi ga ne mogel kupiti niti čez leto, mogoče čez dve, tri leta ne, mu je dajal pogum in preganjal strah, ki se je začel buditi.

Poiskal je grob, v katerega so pokopali Potokarico. Križ, ki je stal na grobu, je prijel oborožki, ga zamajal semintje, da je zajčkal, kot bi prosil, naj ga pusti in odide. A Jure je začel in dokončati je hotel svoje delo. Izrul je križ, ga postavil na stran, vzel kramp, razrahljal zemljo in jo z lopato izmetaval. Počasi je šlo in ni prišel do srede jame, ko je zdrknila v zvniku ura in začela biti dvanajst. Ustavil se je in poslušal. Po zadnjem udarcu je nadaljeval s krampom in potem spet z lopato. Zemlja je rastla na obeh straneh jame in Jure je bil le za glavo iz zemlje, ko se je zvrnil.

»Se eno plast izmečem,« si je mislil, »potem sem pri trugi in prstan bo moj!«

Z novo vnemo je zamahnil kramp in zabobnelo je pod njim. Zdaj bo! O, Tončka, jutri ti ga prinesem prstan.

LJUBLJANSKO BARJE IN POPLAVI V NOTRANJSKIH KRAŠKIH POLJAH ALI DOLINAH.

O tem predmetu je predaval na včerajšnjem sestanku »Društva inženirjev v Ljubljani« v restavraciji »Pri roži« svetnik inž. g. Sbrizaj, s posebnim ozirom na dolgoletna stremeljenja, osušiti naša notranjska kraška polja, to so planinsko, cerkniško, loško in pivško ali postojnsko polje in ker se ravno sedaj izvršujejo znana obširna dela za osušitev Ljubljanskega barja. Kultura v teh krajih je odvisna od dobrega ali slabega vremena, kakor tudi v nekaterih dolinah na Dolenjskem, kjer tudi nastajajo z ozirom na vsakoletne vremenske razmere povodnji. Streme za tem, da bi se določilo približno ono vodo, ki ostane v dolinah in ki se torej ne more odteči, kakor tudi določiti, koliko vode se odteče v podzemeljske votline, je g. predavatelj povdarjal, da o popolni odpravi poplav v notranjskih kraških dolinah — ne more biti govora, ker bi spravili barje po izvršitvi sedanjih osuševalnih del v tiste nesrečne vodne kalamite, v katerih se je nahajalo dosedaj. Ako bi to hoteli, imeli bi v Ljubljani vode, izračunano po povodnjah leta 1905 565 s/m² ali okroglo 100 m³ več kakor znaša kapaciteta obeh recipientov po poglobitvi. Morali bi torej vzeti v roke nove milijone in ker bi se nadaljna poglobitev vsled tehničnih težkoč menda komaj priporočala, bi morali vodo na primernem mestu odpeljati skozi Golovec v spodnji tok Ljubljani, tam nekam proti Spod. Kašlju. Drugače pa stoji zadeva glede omejitve teh poplav. Izračunalo se je za precej obširne poplave leta 1905., da se je voda nabirala po omenjenih dolinah s povprečno 725 s/m². Če bi se ta voda odvedla, bi bilo to za dobo vegetacije neprecenljive vrednosti. Velike jesenske in pomladne povodnji bi se zelo skrhile, ne le v intenzitete, temveč tudi v času. Strahu, da bi se barje po izvršeni poglobitvi posedlo, se je pa tem manj bati, ker se glede nizkih voda na barju vsled naprave zatvornice ne le nič ne poslabša, ampak precej zboljša, ker se bo nizka voda z zatvornicami lahko za 150 m višje dvignila, kakor je bila dosedaj. O kaki spremembi v tem pogledu ne more biti torej govora. Gosp. predavatelj je povdarjal še važnost dobre hidrografične službe, na kar se je razvil med navzočimi živahen razgovor o predavanem predmetu. Predsednik »Društva inženirjev« nadsvetnik g. Klinar se je g. predavatelju iskreno zahvalil za zanimivo predavanje, nakar se je zaključil uradni del sestanka.

Študentske novice.

Š 80letni rojstni dan je obhajal minoli ponedeljek pri vseh Rušanih pri ljubljani in po celi dravski dolini znani župnik in knezoškofijski svetovalec č. gospod Božidar Burcar. Želimo mu še na mnoga leta!

Š Liberalna stranka v Celju priredi prihodnjo nedeljo zopet tri shode, in sicer v Hrasniku, St. Pavlu pri Preboldu in v Volčji jami pri Sv. Štefanu poleg Smarja. Ne vemo, če v nedeljo razni liberalni govorniki in politiki ne bodo imeli zopet smole, kakor zadnjo nedeljo Spindler, da bi se kak shod ne mogel vršiti zaradi »zamujenega vlaka«.

Š Skioptično predavanje se vrši v nedeljo, 28. t. m., v Celju v vrtni dvorani hotela »Pri Belem volu«. Predaval bo č. gospod profesor Kardinar o svojem potovanju v Lurd. Zanimivo predavanje bo pojasnjevalo veliko število krasnih skioptičnih slik. Vsi prijatelji zabave in pouka so dobrodošli. Vstopnina 20 vin. Med odmoru igra celjski tamburaški zbor.

Š Slovensko gledališče v Celju. Opozarjamo slavno občinstvo, da si pravočasno nabavi vstopnice za »Možička«. Predprodajo je iz prijaznosti prevzela Zvezna trgovina (Goričar & Leskovec) v Celju. Vstopnina: sedeži v parterju po 3 K, 2 K, 1 K 60 vin., na balkonu po 1 K 60 vin. Stojlišča v parterju po 1 K 20 vin., na balkonu po 60 vin. Za »Možička« vlada splošno zanimanje.

Š Šmarje pri Jelšah. Enodnevní socialni tečaj se je posrečil nenavadno. Čez 200 izobrazbe in nauka željnih mož in mladeničev je poslušalo nad vse zanimiva in poučna predavanja o krščanskem socializmu in o živinoreji. Govorila sta zelo poljudno in praktično g. dr. Hohnjec in gosp. Krištof iz Ljubljane.

Š Utonil je dne 24. januarja v Dreti pri Gornjem gradu notarski uradnik A. Kronabetvogel.

Š Večstranski zločinec. Iz Maribora se nam piše: Mariborska stražnica je prejela od policijskega ravnateljsstva v Dunajskem Novem mestu brezjavno obvestilo, da naj aretuirajo solnogra-

škega sodišča s tiralico zasledovanega pobeglega kaznjence Janeza Jiričeka, ki bo vzdignil pri mariborskem postnem uradu nek paket na ime Bauer. Včeraj so res na mariborski pošti aretirali nekega moža, ki se je legitimiral s tem imenom. Ko je bil aretiran, je navedel, da se piše Anton Ledinsky in da je krojaški pomočnik iz Kavarov na Češ. Pri njem so našli svinjski mehur, napolnjen s peskom in papriko in več drugih reči. Jiriček, kakor se s pravim imenom imenuje, je leta 1910 pobegnil iz prisilne delavnice v Pragi ter izvršil med tem časom več nepostavnih dejanj.

Š Surov sin. Te dni je prišel slikarski pomočnik Karel Kopriva nekoliko vinjen domov na Polule v celjski okolici. Zahteval je surovo od starišev večerjo, ki mu jo pa zaradi surovega tona niso hoteli dati. To ga je tako razjezilo, da se je vrغل na očeta, ga podrl na tla in ga tolkel s pestmi tako dolgo po glavi, da je ta zadobil krvave rane. Da bi ga sin še dalje ne tepel, je starček zbežal. Nato je sin grozil materi in sestram z ubojem in je proti njim metal različne stvari ter se hotel vreči na nje. Cela družina je morala zbežati k sosedu, kjer je ostala tako dolgo, da so suroveža aretirali. Prepeljali so ga okrognemu sodišču v Celju.

Š Gostilničarska zadruga v celjski okolici je imela v torek, dne 23. t. m., pri Bobnarju v Spodnji Hudinji svoj občni zbor. Bil je precej dobro obiskan, dasiravno nekateri slovenski člani niti vabila niso prejeli. Občni zbor je bil precej buren, ker so nekateri, kakor Pristoschegg, Petschuch, Haker itd. hoteli uganjati na njem nemško politiko. V odbor sta na novo izvoljena Slovenca gospoda Franc Plevčak in Franc Konfidenti. Slovenci imajo večino. Prihodnjič pa upamo, da bomo pomedli še z nekaterimi drugimi nemškutarskimi hujskači.

Š Od Sv. Jakoba v Slovenskih gorah. Vsled prizadevanja občin Sv. Jakob, Ploderšnica in Virkovski dol se je dovolil občini Sv. Jakob v Slov. gor. vsak mesec po en sodnijski uradni dan, prvi se je vršil dne 18. t. m., pod vodstvom nadsvetnika Liebischa iz Maribora. Od 37 pozvanih strank jih je prišlo 27. Prihodnji uradni dan se vrši dne 15. februarja. Ta naredba je za imenovane občine velikega pomena, kajti ljudstvu se je s tem prihranilo mnogo časa, dolgih potov in tudi precej denarja.

Š Vlom v vinsko klet. Pred kratkim je bilo vlomljeno v vinsko klet Janeza Mohorko v Rogški Slatini in iz nje ukradenega 70 litrov vina. Tudi njegovemu sosedu Matiji Lubeju je bil ukraden sodček vina in več slivovke. Sodček so tatovi spraznili in ga nato napolnili z vodo. Kot tatova so izsledili 24letnega težaka Franca Lorberja iz Stoperc in dninarja Jožefa Zemljaka. Izročili so ju sodišču.

Š Pri prvem poročnem zasedanju v Celju, ki se začne dne 12. februarja t. l. se bodo obravnavali sledeči slučaj: Gjuro Jovanovič, mesar v Glini na Hrvaškem, Mirko Jan, klepar v Zagrebu, Sretan Golč, sedlar iz Šabaca v Srbiji in Ivan Milan Milanovič, konjski trgovec v Zagrebu, vsi zaradi ropov in tatvin. To so družabniki roparja Svetlanoviča, o katerem smo poročali, da je bil na Vidmu ujet in je zopet ušel. Janez Grošl iz Klanca, prestopnik proti npravnosti. Anton Završnik, postopač iz Zagreba, tatvina in goljufija. Stefan Knez, delavec v Celju, težka telesna poškodba. Florijan Prah, živinski trgovec v Zagorju, zaradi uboja in Janez Plementač iz Radincev zaradi ropu.

Š Drobne novice. Kmetijska podružnica v Ivanjkovcih ima dne 11. februarja popoldne občni zbor v Kraljevi gostilni. — Redek slučaj. V St. Jurju ob južni železnici so v eni hiši pri pos. Samcu v Podgradu obhajali v enem mesecu dve gostiji in je tretja na vrsti. Najprvo se je poročila hči Antonija z g. Al. Ratejem, dne 18. t. m. brat Franc Samec z gđ. Francico Zakošek, hčerko veleposesnika g. Vida Zakošek na Planini in sedaj je na vrsti še tretji g. Samec, ki se poroči z gđ. Rožico Leskovšek. Vsem mnogo sreče! — Občni zbor za druge »Rinke« v Celju se vrši dne 4. februarja t. l. ob 10. uri popoldne v posvetovalni dvorani Posojilnice v Celju z običajnim dnevnim redom. — Čitalnica v Brežicah prredi dne 4. februarja predavanje o naši vojni mornarici in o znamenitih pomorskih bitkah najnovejšega časa. Predavanje bo združeno z 200 skioptičnimi slikami. — Bralno društvo na Ljubnem ima dne 28. t. m. svoj občni zbor. Zeleti je obilne udeležbe. — Bralno društvo za Ljutomer in okolico priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v dvorani g. Kukovca dve gledališki predstavi in sicer: »Vestal-

ka« v petih dejanjih in »Poštna skrivnost« ali »Začarano pismo«, enodejanka. Začetek ob 5. uri popoldne. Udeležite se v obilnem številu!

Š Tatvina. Iz Laškega trga se nam piše: Posestniku Mihaelu Hrasniku v Laški okolici je bilo med časom, ko je delal v gozdu, ukradenih 35 kron v denarju ter povejenega mesa, klobas, obleke in perila v vrednosti 150 kron. Kot tata so izsledili postopača Janeza Repinc, ko je hotel ravno prodati del ukradenih reči. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Laškem trgu.

Š V štajerskem deželnem zboru so bile včeraj prečitane samo dve vloge in so izvolili odseke. Nato je bila popoldne seja zaključena. Prihodnja seja bo v torek.

Volitve za obrtno sodišče za Ljubljano in okolico.

V nedeljo, dne 28. januarja t. l. se vrše za delavske vol. razrede volitve v c. kr. obrtno sodišče v Ljubljani. Volilni odbor je za to volitev postavil izmed delavskih in pomočniških vrst sledeče kandidate, ki naj jih somišljeniki na svoje glasovnice razločno napišejo.

I. RAZRED.

Skupina delavcev iz voleobrti.

Prisedniki:

Žnidaršič Anton, ključavničar v Ljubljani.

Čemažar Franc, popirne tovarne delavec v Vevčah.

Premk Valentin, strojnik v Ljubljani.

Kos Franc, delavec ljubljanske predilnice v Ljubljani.

Namestniki:

Pečan Josip, usnarj v Ljubljani.

Krušič Karel, livar v Ljubljani.

Kot prisednik vzklicnega sodišča:

Jeriha Anton, tovarniški delavec v Vevčah.

II. RAZRED.

Skupina delavcev malih obrti.

Prisedniki:

Jereb Valentin, kamnosek, Veliki stradon 7, Ljubljana.

Štrus Ivan, krojač, Komenskega ulica št. 12, Ljubljana.

Šusteršič Franc, tesar pri g. Pustu v Ljubljani.

Ravničar Ivan, pečar, Selo 19.

Kremžar Ivan, klepar, St. Vid nad Ljubljano.

Namestniki:

Kavčič Andrej, pasar pri g. Kregarju v Ljubljani.

Himmeleich Franc, krojač v Ljubljani.

Mozetič Jakob, zidar pri g. Ogrinu v Ljubljani.

Kot prisednik vzklicnega sodišča:

Loitrič Andrej, ključavničar v Ljubljani.

LJUBLJANSKIM DELAVCEM VOLILCEM V OBRATNO SODIŠČE.

V nedeljo, dne 28. t. m. se bodo vršile volitve v Ljubljani za veliko obrt v Mesnem domu v dveh oddelkih in sicer bodo volili delavci, ki so pri firmah z začetnimi črkami od A—O v mali dvorani, od P—Z pa v veliki dvorani. Mali obrti volijo v telovadnici II. mestne šole na Cojzovi cesti po firmah od črke A—N in od črke O—Z na prvi mestni šoli na Ledini. Volitev se vrši od 8. do 12. ure popoldne.

× × ×

OBRATNIKI VOLILCI

Volite vsi soglasno dne 30. t. m. sledeče kandidate, ki so jih postavili zapupniki-obratniki in ki Vam jih priporoča S. L. S.

V II. skupini, iz volilnega razreda podje. nikov.

Prisedniki:

Ivan Pengov, podobar v Ljubljani.

Hugo Eberl, pleskar v Ljubljani.

Feiks Bizan, kamnosek v Ljubljani.

Franc Tomaž, posestnik in mizarški mojster v Vižmarjih št. 22.

Anton Rožina, mizar v Ljubljani.

Namestniki:

Ivan Štrumbelj, gostilničar na Igu.

Ivan Srebot, čevljar v Ljubljani.

Ivan Kočar, mesar v Ljubljani.

V vzklicno sodišče II. skupine, volilnega razreda podjetnikov:

Ivan Ogrin, stavbeni podjetnik v Ljubljani.

Pridite vsi na volišče! Agitirajte!

— Prijatelje našega lista prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostlin in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na »Slovenca«. Agitirajte za nove naročnike!

Dnevne novice.

+ Zmaga na Črnučah. Na Črnučah je 25. t. m. zmagala S. L. S. v vseh treh razredih in v podobnici po hudem načelnem boju.

+ Juridlična duhovitost dr. Trillerjeva. V deželnem zboru je dr. Triller začel svoj govor pri debati zaradi razveljavljenja dveh ljubljanskih mandatorov s tem, da bo juridlično obdelal nevzdržljivost dr. Peganovega predloga. Začel je s tem, da je kot prvo naštel netočnost, ker je bil v predlogu deželnega odbora citiran § 14. odst. 5. namesto isti paragraf odstavka 4. Pri tej svoji juridlični duhovitosti, kjer je pokazal dr. Triller, da zna do pet šteti, se je tako razvnel nad poročevalcem, da je pozabil na vse drugo juridlično razpravljanje o predlogu poročevalca. No, za to svojo duhovitost, da je pri takih stvareh nezmotljivi dr. Triller našel pomoto, za to svojo duhovitost gre lahko še enkrat na vseučilišče in si lahko da napraviti drugo diplomu.

+ Liberalna juridlična ignoranca.

Ko je dr. Pegan odgovarjal v včerajšnji debati zaradi razveljavljenja Ribnikarjevega in Reiserjevega mandata liberalnima govornikoma dr. Tavčarju in dr. Trillerju ter povedal, da je Ljubljana, ki v ljubljanski okolici n. pr. v Ježici ali kje drugod plačuje davek, tamkaj tudi občinski družnik, torej tudi občan, so vsi liberalni advokati vpili, da to ni res. Še bolj so začeli kričati, ko jim je dr. Pegan citiral § 6. občinskega reda za deželo, ki govori tudi za nejurista jasno, pravi namreč: »Občani so: . . . b) občinski družniki, t. j. tisti, ki sicer v občini nimajo domovinske pravice, toda imajo v občini kako hišo ali zemljišče, ali ki plačujejo direktni davek od kake obrti ali pridobitka, ki ga imajo v občini, ali ki v občini stanujejo in tam od kakega dohodka plačujejo davek.« Ko je potem dr. Pegan izvajal, da je lahko kdo občan in občinski družnik v več občinah, so zopet vsi liberalni juristi kričali, da to ni res, da to ni mogoče, eden je celo vprašal: »Ali potemtakem večkrat izvršuje deželnozborsko volilno pravico tak, ki je v več občinah občan?« Tedaj jih je moral dr. Pegan poučiti, naj bero § 14. deželnozborskega volilnega reda, ki ga je tako temeljito preštudiral dr. Triller in tam bodo našli, da tisti, ki je v več občinah občan, izvršuje volilno pravico za deželni zbor v tisti občini, kjer stanuje. In ti ljudje si upajo komu klicati: »Diplomo dajte nazaj.« Gospodje le začnite z odlaganjem diplom!

+ Trgovci Perdan v Ljubljani razpošilja okoli trgovcev pisma, v katerih agitira za liberalno stranko pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico. Ta gospod je liberalen kandidat in kot tak porablja svoje kupčijske zveze, da bi pridobil liberalni listi nekaj glasov. Opozarjamo na ta Perdanova pisma!

+ Svečnica ne bo več zapovedan praznik. »Primorski List« poroča, da je glede Svečnice na Goriškem takole urejeno: V cerkvi se bo sicer ta dan vršilo vse, kakor druga leta, a ljudstvo ne bo več dolžno po cerkveni zapovedi praznovati tega dneva. Tako je odločila sv. Stolica. Ta odlok je dobil preč. knezoškofijski ordinarijat dne 23. t. m. Ker je letos Svečnica na petek, zgubi olajšanje glede vzdržka svojo veljavo, ker ni več zapovedan praznik. — V ljubljanski škofiji bomo letos Svečnico praznovali po starem. Tozadevno ostane do objave pastirskega lista v ljubljanski škofiji vse kakor je bilo.

+ Novi občinski volilni red za goriske občine pride baje še v tem zasedanju deželnega zbora na dnevni red.

+ Nov volilni red za gorisko mesto. Mesni svet v Gorici je sprejel v seji dne 20. t. m. nov volilni red. Volilci se bodo delili v štiri razrede: v prvem razredu bodo volili častni občani in oni, ki plačujejo 200 K direktnih davkov na leto; v drugem razredu oni, ki plačujejo 50 K direktnih davkov (s temi bodo volili tudi odvratniki, notarji, akademiki, geometri, farmacisti, duhovniki, uradniki, učitelji itd.); v tretjem oni, ki plačujejo najmanj 20 K direktnih davkov; v četrtem razredu vsi polnoletni ne glede na glasove, katere imajo v drugih razredih. Vseh svetovancev bo 32, ki se bodo volili na štiri leta. Izmed teh bo volil četrti razred le pet svetovancev, prvi trije pa po devet. Ta načrt bo ostal seveda samo na papirju. Tak volilni red, ki ne dopušča Slovincem vstopa v občinski svet kljub temu, da tvorijo skoraj polovico mestnega prebivalstva, je na Goriškem nemogoč.

+ Tomašičevci zapuščajo novega bana? Župnik Grandavec, ki je bil pri zadnjih volitvah kot vladni kandidat izvoljen v Karlovcu proti pravaškemu in koalicijskemu kandidatu, je sedaj odložil svoj mandat in v »Nar. Glasu« priobčil izjavo, da je kandidiral le iz osebnega prijateljstva do dr. Tomašiča in nima sedaj nobenega razloga več, da mandat obdrži.

† **Zgradba dalmatinske železnice.** »N. Fr. Presse« objavlja članek, ki se peča s pogajanjimi glede na zgradbo dalmatinske oziroma liške železnice med našo in ogrsko vlado. Najmerodajnejši krogi zahtevajo, da se mora dalmatinska železnica zgraditi. Ogrska vlada je voljna graditi dalmatinsko železnico, a zahteva, da se zgradi drugi tir na progi Košiške železnice. Avstrijska vlada je voljna graditi drugi tir na progi Košice—Oderberg in sicer tako, da kolikor zgrade Ogrski dalmatinske proge, toliko daleč se razširi v dvotinno tudi proga Košice—Oderberg. »N. Fr. Presse« poroča, da najbrže že bodoči teden skleneti končno pogodbo o zgradbi dalmatinske železnice obe vladi.

† **Umirovljen je dr. Thaller,** hrv. dež. zdravstveni načelnik in sekcijski svetnik. Kot naslednika prideta v položaj dr. Kiseljaka v Reki in dr. Kallivoda v Osijeku.

— **Občinski odbor na Sušaku** razvija pod novim županom dr. Domazetovičem veliko delavnost. Odpravile so se mnoge nerednosti pri pobiranju užitnine in ukrenilo mnogo splošno koristnega. V zadnji seji pa je občinski svet sklenil, da občina prevzame vse stroške za zgradbo kolodvora, samo da železniška uprava že enkrat privoli v to. Sušanom že davno zaželjeno stvar — ustanovitve lastnega kolodvora na Sušaku. Načelno se je tudi sprejel predlog za zgradbo občinske bolnišnice na Sušaku. Obč. svet odpošlje posebno deputacijo k dež. vladi v Zagreb, da bi podpirala kolodvorsko in vodovodno zadevo.

— **Za častne člane občine Št. Jernej** je izvolil ondotni občinski zastop dne 21. januarja sledeče gospode: Antona Lesjaka, župnika, Janeza Saje, nadučitelja v pok., Franceta Bambiča, bivšega večletnega svetovalca iz Št. Jerneja, Andreja Grabnerja, mnogoletnega svetovalca iz Št. Jerneja.

— **Nova telegrafska in telefonska postaja v Šmartnem pri Liti** bi v kratkem otvorjena. Trgovinsko ministrstvo je namreč z odlokom dne 21. novembra 1911, št. 40.887-9, naznanilo, da se bo z gradnjo takoj pričelo, ko se plača ena četrtina zahtevanega zneska. Stala bo naprava 1300 K, kateri znesek so občani zložili, tako, da občini ne bo treba nositi stroškov.

— **Zlata poroka.** Iz Oviš pri Podnartu. V nedeljo, dne 28. t. m., obhajata na Brezjah tukajšnji cerkovnik Gašper Fišter in njegova žena Marija zlato poroko. Jubilat je v 83. letu. Udeležil se je bitke leta 1859. pod Radec-kijem. Te slavnosti se bo udeležila tudi oviška fara; pri slavnosti bo starejši na njegov mladostni prijatelj in vojni tovariš iz Italije — Zgoru iz Oviš. Vsi svatje, katerih bo do 65, bodo v narodnih nošah.

— **Iz cerkvene službe.** Kanonik stolnega kapitlja pri Sv. Justu v Trstu mons. Ant. Lupetina je imenovan dekanom tržaškega dekanata.

— **Znižanje voznih tarifov za umetna gnojila.** Z ozirom na hudo sušo, katera je lansko poletje naša polja in travnike močno zadela, bo treba letos veliko umetnih gnojil, da se ta škoda popravi. Zato je železniško ministrstvo sklenilo, da se železniški tarifi za vožnjo umetnih gnojil znižajo za 50 odstotkov. Velja pa ta določba za vse avstrijske državne železnice od 1. februarja do 15. maja. in sicer za najmanjšo težo 10.000 kg.

— **Za posipanje zledenih ulic in trotoarjev** so uvedli v Zagreb praktično novost: vozičke, na katerih je nameščen pesek in pa stroj, ki ga s silno brzino in enakomerno razsipa po cesti. Stroj je v zvezi z vozičkovimi kolesi, ki ga s svojim vrtenjem pogajajo.

— **Požigalec iz karlovske okolice v Črnomlju zaprt?** Hrvaški listi poročajo, da so po nekem zadnjih požarov v karlovske okolici na Hrvaškem opazili človeka, ki je bežal na kranjsko stran ter ga začeli loviti. Na kranjskem je bil ta človek prijet in odpeljan v črnomaljski sodnijski zapor. Piše se Mato Flajnik, doma iz občine Vinice; priznal je, da je zadnji požar zanetil on iz maščevanja, ker mu je bil dotični gospodar neko krivico storil. Tajni pa, da bi bil v zvezi z ostalimi požari v karlovske okolici.

— **Prva hrvaška tovarna za cigaretni papir v Zagrebu,** ki jo je nedavno uničil požar, se obnovi in prične v kratkem zopet poslovati. Ogenj je zanetil neki Petrovečki zato, da bi spravil ob kruh svojega dekleta, ki ga ni več marala!

— **Vse hrvaške premogovnike in rudolude** namerava pokupiti ogrska vlada potom prve ogrske obrtne banke. Pravi, da stori to iz skrbi za hrvaško industrijo, ki da jo hoče povzdigniti!

— **Bivšega blagajnika »Jadrana« v Zagrebu,** Josipa Stubenhofera, so

zaprli dne 24. t. m. Nadalje so radi udeležbe pri »Jadrana« dne 25. t. m. zaprli tudi trgovca Dittmayerja v Zagrebu. S tem pa aretacije še niso končane, ker prihajajo na dan vedno nove lumparije iz tega zavoda.

— **Umrli** je dne 24. januarja g. Jožef Klinc, star 89 let, posestnik na Gornjem Polju, občina Toplice.

— **Mažarska razstava v Zagrebu.** 27. t. m. se v zagrebški mažarski čitalnici otvori razstava mažarske domače, obrtne in druge umetnosti. Mažarsko časopisje bje seveda na veliki boben.

— **Hrvatica položila profesorski izpit.** Dr. J. Mazzura, hčerka dr. Šime Mazzure, je 23. t. m. na dunajskem vseučilišču napravila profesorski izpit iz germanistike za višjo gimnazijo in iz latinščine in grščine za nižjo gimnazijo s prav dobrim uspehom.

— **Troje potresov v Zagrebu** so zabeležili zadnje dni seizmografi v tamkajšnjem meteorološkem zavodu: prvega 22. t. m. zjutraj ob 8. uri 52 minut, čegar izhodišče je bila južna Hercegovina; drugega isti dan malo čez 9. uro (štajerski) in tretjega 23. t. m., ki je bil lokalni.

— **Državna podpora.** Notranje ministrstvo je v sporazumu s fin. ministrom dovolilo 1400 K državne podpore, vsled toče lani v septembru oškodovanim posestnikom v večih krajih občine Žiri, pol. okraj Logatec.

— **Gibanje tržaškega prebivalstva leta 1911.** Tržaška občina je izdala letos v prvi letni izkaz o gibanju prebivalstva leta 1911. Po tej zanimivi statistiki znaša število navzočega prebivalstva konec prošlega leta 232.359, število vkranih 1240, skupno torej 233.599, h katerim pride še 3052 duš garnizije.

— **Porok** je bilo 1753, in sicer največ februarja s 287, najmanj marca meseca s 47. — Skupno število živorojenih je znašalo 6785, in sicer 3499 moških in 3286 ženskih, 5571 zakonskih in 1214 nezakonskih. — Mrtvo porojenih je bilo 524, od teh 302 moških in 222 ženskih, 394 zakonskih in 130 nezakonskih. — Umrlo je 5503 osebe (2387 od tisoč) in sicer 2962 moških in 2541 ženskih. Živih porodov je bilo torej za 1282 več nego smrtnih slučajev, to je 559 od tisoč. Največ — 1033 — jih je umrlo za jetiko, 377 vsled starosti, 110 nenaravne smrti in 107 vsled samoumora.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

— **Pododsek soc. političnega odseka** je imel včeraj sejo, v kateri se je razpravljalo o spremembi zavarovanja privatnih uradnikov. Po živahnem razgovoru, katerega se je od strani vlade udeležil sekcijski načelnik Wolf, se je sklenilo preiti v razpravo § 1. obstoječega zakona, ko bo vlada predložila tozadevni pojasnilni material. Prihodnja seja se vrši dne 7. nov. t. l.

ŠE NEKAJ O VOJSKI.

»Osservatore Romano« graja laško vojno upravo.

Rim, 26. jan. (Zas.) »Osservatore Romano« ostro graja laško vojno upravo, ker je poročala, da se v okolici Tripolisa ne nahaja sovražnik, a poročilo o bojih pri Gargarešu dokazuje, da se nahaja sovražnik od mesta oddaljen samo štiri kilometre. List zahteva, da naj poročajo resnico o položaju v severni Afriki.

Lahi nameravajo overirati v Arhipelu. Carigrad, 26. jan. (Zas.) Lahi hočejo operirati v Arhipelu, a Anglija namerava laško blokado preprečiti, če jih Turki v Perziji odškodujejo.

Ljubljanske novice.

lj Volitve v obrtno sodišče. Vsi oni delodajalci in delojemalci, ki ne bodo s katerikoli vzroka dobili izkaznic in glasovnic za volitve prisodnikov in namestnikov obrtnega sodišča, se pozivljajo, da se oglase v uradnih urah v pisarni mestnega ekspedita.

lj »Ljudski oder« igra na Svečnico, dne 2. februarja, ob pol 8. uri velezabavno burko »Pri belem konjičku«. V tej burki bo gostoval v vlogi Oroslava Bucka z dovoljenjem ravnateljstva g. Anton Verovšek, kar nam obeta velezabaven, zares predpusten večer, zakaj Verovškov Bucek izzove povsod neukrotljiv smeh. — Vstopnice se dobe od danes naprej v prodajni v Katoliški Bukvarni.

lj Občni zbor društva dobrodelnih gospe dijakom v pomoč se vrši dne 5. februarja ob 4. uri popoldne v posvetovalnici Katoliške tiskarne.

lj Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani priredi občni zbor v ponedeljek dne 29. januarja t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu »Union« s statutarčnim sporedom.

lj Kdo resnično skrbi za mestne službence. — Profesorjevo capljanje za obrtnikom Rojino. Profesor Reisner je, kakor znano, v občinskem svetu pričapljaj za svetnikom Rojino, ki je že v mestnem po-

svetovalnem svetu predlagal draginjsko doklado tudi za užitinske službence in je bil njegov predlog tudi sprejet. Sedaj se izvestni intrigantje lažejo, da Rojina ni nič storil, da bi nadel Reisnerju zasluge, katerih nima. Nepobitna resnica pa je ta: Vladni svetnik Laschan je izjavil v mestnem posvetovalnem svetu pri proračunu za leto 1912, da se je draginjska doklada za leto 1911 izplačala občinskim uradnikom in službencem. Ker je pa pričakovati v najkrajšem času konstituiranje občinskega sveta, je on mnenja, da se to za leto 1912 prepusti novemu občinskemu svetu. Gospod Rojina je nato odločno zahteval, ker ima izplačevanje posebno ob novem letu za prizadete velik pomen, da se naj ta draginjska doklada takoj kakor lansko leto vsem izplača in je pripravljen takorak v občinskem svetu zagovarjati. Draginjska doklada se je na to vsem izplačala, razun užitinskim paznikom in pa službencem mestne elektrarne, za kar naj se zahvalijo izvestnim svojim liberalnim prijateljem, ki so delali na to, da z zavlačevanjem te oškodujejo. Vsled tega je gospod Rojina še pred konstituiranjem občinskega sveta pri vladnem svetniku Laschanu urgiral to zadevo in zahteval, da se z ozirom na sklep upoštevajo tudi užitinski pazniki in službenci mestne elektrarne. To konstatiramo na podlagi avtentčnih informacij. Torej je bil Reisnerjev nastop le komedija in plagiat prizadevanja občinskega svetnika g. Rojine. G. Rojina je v občinskem svetu molčal, ker je vedel, da se bodo od posvetovalnega sveta sprejeti predlogi morali izvršiti in da je Reisnerjev predlog res pesek v oči. Od profesorja bi pričakovali kaj izvirnega, pa je Reisner moral le posnemati g. Rojino. Tudi bahanje, da je s kako »spomenico« Reisner kaj novega napravil, je smešno. Slično spomenico so liberalci tedaj, ko so imeli večino, že sprejeli, pa ker so imeli neomejeno moč, so jo vrgli v koš. Sedaj so se ustrašili, ker so vedeli, da bodo naši zastopniki užitinskim službencem dano besedo držali. Tako na bilerce naše zastopstvo krepko pritiska! Vsi mestni službenci pa morajo biti hvaležni, da je Slovenska Ljudska Stranka imela v mestnem posvetovalnem svetu g. Rojino, sicer bi sploh vsi na draginjsko doklado še do danes morali čakati in bi jo sploh nikdar ne dobili!

lj Likvidacija I. ljubljanskega uradniškega društva. Predsednik zadruga, poštni nadkontrolor g. Wolf otvori občni zbor in konstatira, da je občen zbor pravilno sklican in v smislu pravil zadruga sklepčen. Predsednik izvaja, da so konstatirali že leta 1910 okroglo 21.321 K izgube; ker so se pa obetale subvencije in brezobrestno posojilo, zadruga takrat ni likvidirala. Ko se je odbor prepračil, da obljubljenih podpor ne bo, je sklenil odpisati za leto 1910 deležne vloge. Izguba za leto 1911 znaša po surovem računskem zaključku 600 K, a diferenca je večja, ker je blago v bilanci previsoko cenjeno. Sodi, da je okroglo 71 tisoč kron cenjeno blago vredno dejansko 50.000 K. Govorilo se je, da bo morala zadruga v konkurz, a te govorice niso istinite, ker glavna upnika zadruga, »Zveza slovenskih zadrug« in ljubljanska mestna hranilnica zadruga ne silita v konkurz. — Profesor Reisner: Debatu lahko okrajšamo. Edino vprašanje, za katero se gre, je likvidacija. Vsaka beseda bi bila odveč. Če se bo dognalo, da je kdo kaj kriv, bo gotovo na pranger prišel, naj bo že sedanj ali pa prejšnji predsednik. Predlaga: Občni zbor skleni razdružitve društva v obliki likvidacije. — Član nadzorstva gospod Hladnik poroča obširno o napakah, ki so se dogajale v zadrugi. Iztirjavali se niso dolгови, zaloga blaga je bila trikrat prevelika. Pri »Zvezi slovenskih zadrug« in pri Mestni hranilnici je 85.000 K dolga, dasi bi se smel dolg najeti le do višine deležev. Višina deležev znaša 20.000 kron, vplačanih je pa zgolj 14.000 kron. Govornik sodi, da je bilo nezakonito, ker so v seji načelstva sklenili, da se odpišejo deleži in se sklicuje na odločbe najvišjega sodišča. Predsednik opetovano prekine govornika, češ, da je govornikovo pravno mnenje pravno pomotno. Gospod Hladnik predlaga: Izvanredni občni zbor I. ljubljanskega uradniškega gospodarskega društva dne 25. januarja 1912 protestira proti sklepu seje zadrugskega prestojništva z dne 16. januarja 1912, da se odpišejo deleži v pokritje izgube za leto 1910 in vplačajo novi; ker je to proti interesom članov, ter se s tem povisa jamstvo za 40 kron, to je, od 80 na 120 K, kar je vsled odločb najvišjega sodišča nedopustno. Predsednik polemizira s predgovornikom, češ, da sklep načelstva ni protizakonit, ker je sklenjen popolnoma v smislu zadrugske pravil. Na predlog g. profesorja Kobala se razprava zaključuje in glasuje poimensko o likvidaciji zadruga, ki se soglasno sprejme. V likvidacijski odbor se izvolijo na predlog g. profesorja Kobala vzklikoma gg.: Wolf, Levart, Šemrov, Višnikar, Sproč, za namestnika pa Ivan Mlakar. G. Šemrov izjavi, da brez kake kompenzacije ne more prevzeti likvidatorskega mesta. Na predlog g. profesorja Kobala se izrazi odboru zahvala.

Predsednik Wolf izjavi, da je delo naporno in da brez nagrade izgubiti po tri ure na dan, je preveč zahtevano. Govoril je z gospodom nadsvetnikom Višnikarjem, ki mu je rekel: »Wenn Sie unter 100 Kronen verlangen, sind Sie ein Tölpel«, jaz pa vzamem 60 kron mesečno. Likvidacija ne sme čez osem mesecev trpeti. Prevzame mesto likvidatorja, ampak le za 60 kron na mesec. Soglasno se nato sklene likvidatorjem mesečna nagrada 60 kron. Končno se odobri še po tajniku Šemrovu predlagani po nadsvetniku Višnikarju nasvetovani predlog, da podpisujeta pravno veljavno za zadrugo dva likvidatorja, pravno veljni so sklepi likvidacijskega odbora, če so bili pri posvetovanju navzoči 3 likvidatorji, nakar predsednik zaključi občni zbor, ki je trajal od pol 9. do 10. ure zvečer. Po občnem zboru je izjavil g. Wolf, da se osnuje kmalu novo uradniško konsumno društvo.

lj Prememba posesti. Gostilničar v Florijanski ulici g. Cotič je kupil od gospoda Sitarja hišo na Martinovi cesti.

lj Umrli so v Ljubljani: Frančiška Valjavec, posestnikova hči, 2 leti. — Ivan Kos, čevljar, 24 let. — Marija Miklavčič, zasebnica, 79 let. — Alojzij Pungertar, prosjak, 24 let. — Ivana Smole, posestnikova žena, 45 let. — Ivan Slamnjak, sin mizarskega pomočnika, 5 tednov. — Viljem Černe, čevljarjev sin, 2 dni. — Jernej Lavrič, gozdar, 58 let. — Fran Plazar, tesar, 70 let. — Janez Osredkar, dninar, 52 let. — Marija Rici, delavčeva žena, 50 let. — Ivan Dolinar, delavec, 30 let.

lj Zviš »Amerikanci«. Včeraj je na južnem kolodvoru službujoči stražnik Nikolaj Večerin aretoval štiri mladeniče, ki so se hoteli pod tujimi imeni izseliti v Ameriko, ne da bi bili še pokusili vojaški kruh. Prvi je Peter Cemas, rojen 1893 v Zilah pri Vinici. Ta si je preskrbel tuj potni list za 14 K. Drugi je Jožef Balkovec, rojen 1892 ravnotam. Le-ta je dobil tuj potni list za 2 K. Tretji je Ivan Cadonic, rojen 1. 1892 tudi v Zilah. Ta je dal za potni list 30 K. Četrty je pa Jožef Balković iz Baldovec pri Vinici, rojen leta 1892, ki je tudi kupil potni list za 4 K. Vse štiri so izročili deželnemu sodišču. Vsi skupaj so imeli 420 K 96 v denarja.

lj Aretovan je bil včeraj leta 1883 v Ljubljani rojeni in na Homec pristojni slaboglasni Henrik Jerman, kateri ima za mesto prepovedan povratek, a se še vedno povrača nazaj. Izročili so ga sodišču, po prestani kazni pa bo moral nazaj v svojo domovno občino.

lj Izgubljeno. Učiteljska kandidatinja Valeska Lilleg, je izgubila rdeče korale, vredne 20 K. — Knjigovodkinja Viljemina Zargoj, je izgubila zeleno usnjato denarnico, v kateri je imela 2 zlata obeska, 58 znamk in malo vsoto denarja. — Zasebnica Ana Kožar, je izgubila zlate očale. — Služkinja Ana Urbanc, je izgubila bankovec za deset kron.

lj Umrli so v Ljubljani: Anton Venedig, bivši žagar, 69 let. — Agata Jekun, strežnica, 50 let. — Jožefa Bugar, žena mizarskega mojstra, 29 let.

Razne stvari.

Operacija nadvojvode Jožefa. Včeraj je v Budimpešti izvršil dvorni svetnik profesor dr. Herzl na nadvojvodi Jožefu operacijo na slepiču. Predvčerajšnjem je bil nadvojvoda na lovu in šele včeraj dopoldne dobil tako močne kuge, da so zdravniki sklenili, takoj ga operirati. Operacija se je popolnoma posrečila.

Vsledi eksplozije smodnika sto hiš razrušenih. Iz Peterburga poročajo, da je v Starem Sujdumu eksplodiral smodnik, shranjen v neki kleti. Kakih sto hiš se je razrušilo, mnogo oseb pa je bilo ubitih in ranjenih.

Zaradi zlata. Iz New Yorka poročajo: V neki naselbini črncev in zlato-kopov oz zgoranjem delu Yukona je neki črnc, po imenu Samuel Bonaparte iz Alabame, pripovedoval v krčmi, da je zasledil zlato žilo. Od tega časa črnca ni bilo nikjer več videti in se je mislilo, da je kje na prostem zmrazil. Vsled govorice nekaterih pijanih iskalcev zlata, so pa bile opozorjene oplasti na to, da imajo nekateri zlatokopi črnca zaprtega, da bi izsilili iz njega skrivnost, kje je ona zlata žila, ki jo je odkril. Po večdnem iskanju so našle oblasti črnca v neki ledeni jami v groznem stanju. Nesrečnik je shujšal do kosti ter so mu lasje popolnoma osiveli. Veliko je pretrpel zaradi mraza in lakote. Šele po daljši oskrbi se je nekoliko pokrepčal. Zlatokope, ki so imeli črnca zaprtega, so aretirali.

Nesreča pri drsanju. Iz Monakovega poročajo, da se je na nekem ribniku pri Waldkirchnu drsalo več odraslih in otrok, pri čemur se je nenadoma udril led. Od ponesrečencev so razen nekega moškega in dveh otrok vse rešili.

Pot okoli sveta. 23. t. m. je prispel v Zagreb bolgarski novinar Konstantin Veli-

škov, ki je 8. januarja 1903 za stavo nastopil pešpot okoli sveta in se sedaj nahaja na potu v svojo domovino. Prepotoval je vseh pet delov sveta in napravil skupno krog 70.000 km poti. Iz vsakega večjega mesta je poslal dopise bolgarskim listom. Ko je odpotoval, je imel v žepu 5 vinarjev; živel se je s prodajanjem razglednic in honorarjem za dopise. Sedaj bo dobil stavljeno vsoto t. j. 250.000 K. Zanimivo je, da se Veličkovo na vsem dolgem potu ni pripetila nobena nezgoda, le Italijani so mu napravili dva neprijetna doživljaja: enega v Avstraliji, kjer so italijanski delavci nanj streljali in ga ranili, drugega pa v Reki, kjer ga je italijanska policija zaprla, ker je na prsih nosil — kakor na vsem svojem potu — bolgarsko trobojnico.

Kmet kot učenjak. Iz Lipskega so nedavno poročali, da je v kraju Rauda umrl daleč preko meje altenburške dežele in tudi preko meje nemške države znani mož, po imenu Friderik Theil, ki so ga imenovali tudi »filozofa iz Rauda«. Theil se je kot samouk priučil sledečih jezikov: grško, klinasto pisavo (asirsko in babilonsko), arabsko, hieroglif in staroegiptovski jezik. Bil je rojen l. 1834. kot sin priprostega kmeta, l. 1870. pa je opustil poljedelstvo ter se izključno posvetil študijam, pri katerih je dosegel še tako lepe uspehe. Saško-meininski vojvoda mu je bil zelo naklonjen, podpirala sta ga pa tudi naš cesar in veliki vojvoda toskanski.

Najdaljši železniški most na svetu. Dne 23. t. m. so izročili prometu najdaljši most na svetu, ki veže Key-West s Florido in je dolg 120 kilometrov.

— **Zanimiva vohunska zadeva.** Dne 22. t. m. se je pečalo dunajsko kasacijsko sodišče z nekim zelo zanimivim slučajem. Obtožen je bil občinski tajnik Fortunato dal Pezzo iz Roca, malega mesta, ki leži blizu avstro-ogrške meje. Nebi brigadir karabinierov ga je naprosil, da naj izve ime nekega dalla Vecchia, ki ije laški podanik in daje podatke avstrijskemu generalnemu štabu. Pezzo je v Folgarjii govoril z dalla Vecchiam, ki mu je povedal svoje ime. Medtem je pa že karabinierski brigadir sam poizvedel ime dalla Vecchia in izjavil, da ga je že ovadil. Vecchio so kmalu nato aretirali na laškem ozemlju in ga v Vicenci obsodili radi vohunstva v triletni zapor. Avstrijske oblasti so pa aretirale Pezza na avstrijskem ozemlju. Okr. sodišče v Roveretu je oprostilo Pezza obtožbe, da je osumljen vohunstva. Državno pravdnništvo je proti oprostiti razsodbi vrožilo ničnostno pritožbo, nakar je kasacijsko sodišče oprostilo razsodbo okrožnega sodišča v Roveretu razveljavilo in obsodilo Pezza v triletno ječo, ker je Pezzo vohunil, ko je identificiral konfidenta avstrijskega generalnega štaba.

Nesreča na morju. Iz Honolulu poročajo: Na parniku »Cleveland« družbe Hamburg — Amerika — Linie se je zgrudil nenadoma med vožnjo pilot mrtev na tla. Takoj nato je parnik zavozil v ameriško križarko »Colorado«, na kateri se je poškodoval nek top, stolp in bržkohe tudi vijak. Parnik »Cleveland« je skoro nepoškodovan priplul v Honolulu.

Nevaren vlomilec aretovan. V Hamburgu so aretirali in izročili kazenskemu sodišču v Pragi vlomilca Vincenca Matiuska, ki je lani v raznih praških aristokratskih hišah izvršil drzne vlome.

Urednik toži urednika. Urednik srbske »Otdadžbine« Petar Kočić je radi razžaljenja časti potom tiska tožil odgovornega urednika mohamedanskega »Zemana« v Sarajevu.

Turško dekliško gimnazijo grade v Kandili. Učiteljske moči se deloma dobe iz Francije, deloma pa se namestijo domačinke, katere bo vlada na državne stroške poslala v inozemstvo, da se usposobijo za učiteljsko službo na tem zavodu.

Dobivanje zlata iz Veltave. »Narodni Politika« javlja, da ustanovi v bližini Prage neka francoska družba posebne tovarne, v katerih se bo s pomočjo elektrike iz veltavske vode izločevalo zlato. — Kakor je znano, vsebuje voda reke Veltave precejšno množino zlata.

Koroške novice.

k **Gospodarsko-poučne shode** napravi predsednik škocijanske kmetijske podružnice, župnik Poljanec in sicer: 28. prosinca v Kazazah (v župnišču); 2. svečana na Lancovi pri Doberlivasi (pri Pirovcu); 4. svečana v Smihelu nad Pliberkom (pri Šercerju). — Vsi se vrše po popoldanski službi božji in k vsem so vsi sosednji kmetje in za kmetijstvo se zanimajoče osebe prisrčno vabljeni. Krajevne voditelje se prosi, da prireditve zadostno razglasijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

NADVOJVODA JOŽEF.

Budimpešta, 26. januarja. Nadvojvoda Jožef, ki so ga operirali na slepem črevesu, se relativno ugodno počuti. Ponoči ni spal.

GROF Aehrenthal se ne vrne.

Dunaj, 26. januarja. Zdravstveno stanje grofa Aehrenthala se ni nič izboljšalo in je tedaj gotovo, da se bo minister podal na daljši dopust. Posle bo sta namesto njega vodila marki Bauehem ali pa markgrof Pallavicini. Grof Aehrenthal se, kakor se splošno sodi, s svojega dopusta sploh ne bo več na svoje mesto vrnil.

ODSTOP PREDSEDNIKA ALPINSKE MONTANSKE DRUŽBE.

Dunaj, 26. januarja. Guverner »Länderbanke« Maks grof Montecuccoli je svoje mesto kot predsednik upravnega sveta Alpske montanske družbe odložil. Grof Montecuccoli je bil 20 let predsednik te družbe.

POSLANCU PRAŠKU NE ZMANJKA HUMORJA.

Praga, 26. januarja. Društvo agrarnih akademikov je odreklo bivšemu ministru, poslancu Prašku, ki je bil izključen iz češke agrarne stranke, častno članstvo v svojem društvu in mu tudi vrnilo prispevek, ki ga je poslal za akademski agrarni ples. Posl. Prašek se je maščeval na imeniten način: podaril je večjo vsoto zavodu za

EBENHOCH BOLAN.

Dunaj, 26. januarja. Zdravstveno stanje bivšega ministra dr. Ebenhocha je še vedno neugodno.

DEŽEVNO VREME.

Dunaj, 26. januarja. Tukaj dežuje.

SMRTNA KOSA.

Vrba na Vrbskem jezeru, 26. januarja. Tu je umrl župan Ulbing.

KOVARKA IN KOVAR ZAPRTA.

Dunaj, 26. januarja. Policija je zasledila, da 30letna Terezija Lichtmaier v družbi z ločenim 49letnim mehanikom Ludovikom Hölderlinom vzdržuje takozvan salon, koder je posredovala med dekleti in lahkoživci ter od tega sama sijajno živela, ker je dobivala po 300 K honorarja, dočim je dajala svojim žrtvam po 10 do 20 K. Policija je kovarko in kovarja, ki je goste sprejemal in vzdrževal korespondenco, zaprla.

VELIKA DELAVNICA ZA PONAREJEVANJE DENARJA.

Trst, 26. januarja. Tržaška policija je v delavnici kamnoseka Lutmanna blizu pokopališča Sv. Ane zasledila obsežno delavnico za ponarejevanje denarja in tudi petkronskega denarja, ki je zelo dobro ponarejen. Policija je zaprla tudi kamnoseka Ivan Skabarja, ki je s tem v zvezi. Policija je prišla stvari na sled vsled tega, ker je sumila, da so nedavno vlomili v raket rodbine Tonello neznanci zato, da bi ond nšli kako skrivališče. Preiskovala je dalje in izvedela, da so v bližini rakve videli večkrat omenjenega Skabarja. Tako je šla stvar naprej in dovedla do omenjenega rezultata.

PEKLENSKI STROJ ODPOSILAN KMETU.

Trst, 26. januarja. Kmet Andrej Kočevar, 30 let star, ki se ima v kratkem poročiti z neko Marijo Sfiligoj iz Prebeneka, doma v Kastelcu pri Dolini, je dobil te dni zaboj s peklenkim strojem. Ko ga je odprl, se je stroj razlel in kmeta zelo ranil, vrh tega pa poškodoval strop in stene hiše. Zaboj je nek neznanec, ki je bil lepo opravljen in je govoril slovensko, oddal 21. t. m. na pošto v Borštu; dejal je, da so v zaboji semena in se označil kot »Janez Grahonja iz Pulja«. Odtod je zaboj šel v bližnjo Dolino in od tam na Kastelec. Afera vzbuja veliko senzacijo, ker se ni kaj takega ond gotovo nikoli zgodilo, kar stoji svet.

REZULTAT OŽJIH VOLITEV NA NEMSKEM.

Berolin, 26. januarja. Končni uspeh volitev, ki so zdaj končane, je: konservativci 42, državna stranka 14, gospodarska zveza 10, reformna stranka 3, Poljaki 18, centrum 93, Velji 5, bavarska kmečka zveza 3, nacionalni liberalci 45, kmečka zveza 2, bavarski liberalci 1, svobodomišlna ljudska stranka 41, socialni demokratje 101, Alzačani 5, Lotarinžci 2, Danec 1, divjaka 2. Stranke desnice in leve so si skoro popolnoma enake 195 : 193. Večine torej ni pravzaprav nobene, pomisliti je nadalje treba, da je mnogo strank tako na desnici kakor na levici, ki morejo le od slučaja do slučaja iti ali z desnico ali z levico skupaj.

EKSCESI PRI VOLITVAH V NEMČIJI.

Berolin, 26. januarja. V Spandan-u so se volilci v volilnem okraju začeli tepsti. Socialni demokrati so hoteli naskočiti volilno posodo. Nek socialni demokrat je posodo prevrnil, a obenem se je prevrnila svetilka na mizi, nakar je nastala splošna zmeda. Predsednik komisije je poklical orožnike, ki so začeli s sabljami tolči po glavah in so enega socialista težko ranili.

MIROVNA KONFERENCA V ŠANGAJU.

Šangaj, 26. januarja. Mirovna konferenca kaže v zadnjem momentu nekaj uspeha. Dr. Sunjatsen je Juanšikaju brzojavil, da je spor med njima slonel na nespozumljenju. Pričakuje se, da objavi Juanšikaj edikt o odpovedi mandžurske dinastije 29. t. m.

NOREC OBLEGAN.

Monakovo, 26. januarja. Tu je šla rešilna družba po znorelega 40 letnega zasebnika Stirnerja, da ga odpelje na psihiatrično kliniko. Ko je rešilna družba prišla k njemu, je norec ustrelil na spremljajočega policaj in ga težko ranil. Potem se je zabarikadiriral in neprestano streljal dalje. Oblegali so ga do 3. ure zjutraj, norec pa se je končno vrgel iz 3. nadstropja na dvorišče, toda je obvisel težko ranjen na predstreljici. Šele od tukaj so ga odpeljali v bolnico.

SRBSKA ČRNA ROKA OBSODILA NA SMRT STARORADIKALNE VODITELJE.

Belgrad, 26. januarja. (Kor. ur.) »Tribuna« poroča, da je društvo »Črna roka« staroradikalne voditelje Pasića, Protića in Stanojevića obsodila na smrt.

Belgrad, 26. januarja. (Zas.) Spor med prestolonaslednikom in vojnim ministrom se je začasno tako rešil, da je vojni minister začasno umaknil svoj odlok o premestitvi častnikov.

KITAJSKA REVOLUCIJA.

Pekin, 26. januarja. (Kor. ur.) Cesarske čete so bombardirale Hsiangi-angsu.

ITALIJANI ZAJELI TURŠKE VOJAKE NA AVSTRIJSKIH LADJAH.

Massana, 26. januarja. (Oficijelno.) Simkak je dospela vojna ladja »Vulturino« s 26 turškimi vojaki, kateri so se nahajali na ladjah Avstrijskega Lloyd-a »Africa« in »Bregenz«.

Trst, 26. januarja. Ravnateljstvo »Lloyda« izjavlja, da ima ladja »Bregenz« danes priti v Suez in da je odšlo na kapitana povelje, naj takoj poroča, ladja »Africa« ne more biti Lloydova ladja »Africa«, ker je v popravi v arzenalu.

TURKI USTAVILI AVSTRIJSKO LADJO.

Trst, 26. januarja. Kapitan parnika Austro-Americane »Ludovica« poroča, da so Turki parnik pri Kuluku na maloazijskem obrežju ustavili, ker so mislili, da je parnik italijanski. Ko so se prepričali, da so se zmotili, so parnik zopet pustili pluti dalje.

MARIAVITSKA BLAZNOST.

Lodz, 26. januarja. Več pristašev poljske sekte Mariavitov, na čelu jim 30 žensk, je oblegalo hišo nekega Kowalskega, tudi pristaša te sekte in od njega zahtevalo, naj se da križati, da bo zopet od smrti vstal in tako izpričal resničnost mariavitske vere. Kowalski je odlašal, nakar mu je množica jela groziti. Naposled je prišla policija, Kowalskega rešila smrti, in več oseb aretirala. (Mariavite sicer podpira ruska vlada proti poljskim katolicanom.)

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

Št. 452/V. u.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat naznanja mladeničem rojenim 1889., 1890., 1891. in 1893., ki stopijo letos v naborna, odnosno črnovojna leta:

1. da se bo dne:

5. februarja ob 9. uri dopoldne vršilo žrebanje

v smislu §. 32. vojnih predpisov I. del v mestnem vojaškem uradu, Mestni dom, I. nadstropje. To žrebanje, h kateremu ima vsakdo pristop, velja za one mladeniče, ki izpolnijo letos 21. leto (rojstno leto 1891) in torej letos pridejo prvič k naboru;

2. da so od 28. januarja do 5. februarja imeniki onih mladeničev, kateri pridejo letos k naboru, v omenjenem uradu in v uradnih urah vsakteremu na ogled. Kdor opazi kak pogrešek, napačen vpis, ali ima pomislek proti zaprošenim ugodnostim ali proti prošnjam za nabor v bivališču, naj to pismeno ali ustno naznani tukajšnjemu uradu;

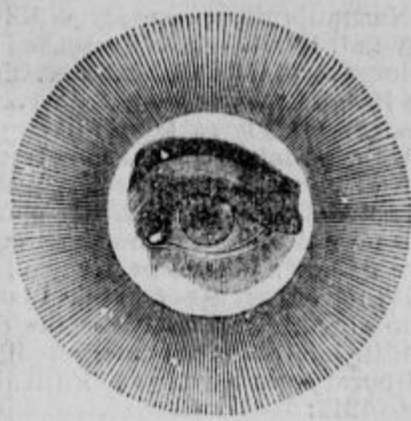
3. da so od 28. januarja do 5. februarja v omenjenem uradu na ogled imeniki domačih in tujih, leta 1893. rojenih, letos v črno vojno stopivših mladeničev. Pogreški naj se pismeno ali ustno naznanijo tukajšnjemu uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 20. januarja 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

3482

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje bura v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podavna v milim
25	9. zveč.	727.5	6.1	sl. svzh.	dež	
26	7. zjut.	728.4	1.5	sl. jzah.	megla	31.8
	2. pop.	729.7	10.1	sr. jzah.	del. obl.	
Srednja večerajšnja temp. 6.0° norm. 2.1°						

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnim Slovincem“

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 26. januarja.

Pšenica za april 1912	11.80
Pšenica za oktober 1912	10.99
Rž za april 1912	10.38
Oves za april 1912	9.79
Koruzza za maj 1912	8.94

Špecerijska trgovina

v sredini mesta, okrožje »Stari trg«, z dobrimi odjemalci, se radi rodbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji odda Pismene ponudbe pod šifro Bodočnost 19.

Podpisana vljudno naznanjava slavnemu občinstvu, da prirediva v soboto, dne 27. januarja t. l.

domačo veselico

na katero si dovoljujeva prijazno vabiti vse cenjene goste, kot najine prijatelje. — Postregla bova s pristnimi vini, svežim pivom in ceno ter okusno kuhinjo.

Vstopnina prosta.

Proseč obilnega poseta, beleživa z odličnim spoštovanjem

252

Francka in Anton Novak

gostilničarja

Rimska cesta št. 19. (Proje pri Marčanu).

Slovenec v Pragi!

Naznanjamo, da se je v slovenskem kat. akad. društvu »Dan« ustanovalo poverništvo Družbe sv. Mohorja za Prago in predmestja in otvarjamo zapisovanje udov za leto 1912.

Udje se lahko priglase ustmeno v naših društvenih prostorih vsak četrtek in nedeljo od 12. do 1. ure popoldne, lahko pa nakažejo udnino tudi na društveni naslov s poštno nakaznico in dostavijo na odrezku potrebna pojasnila. V tem slučaju je treba receptis dobro shraniti, ker bo veljal kot potrdilo.

Opozarjamo na bogat knjižni dar za leto 1912:

1. Koledar za leto 1913, ki prinese imenik, največji slovenski naslovnik, posebno še ob- in zamejnih Slovencev. V inseratnem delu največji adresar slov. tvrdk.
2. Zgodbe sv. pisma.
3. Balade in romance. Knjiga, ki je sama vredna udnine. Vezana 80 v. več.
4. Podobe iz misijonskih dežel. O Balkanu in Ruskem.
5. Slov. večernice.
6. Zgodovina slovenskega naroda, 2. zvezek. Kdor želi tudi 1. zvezek, naj doplača 60 vin.

Samo za doplačilo: 7. Razne povesti, 60 vin., vez. 1 K.

8. Cerkv. molitvenik, le vezan, 80 vin., z zlato obrezo 1 K.

Dalje še opozarjamo: Letnina znaša 2 K, če je več kot 15 udov, če ne, 2 K 40 vin. Ker ni gotovo, da bo v Pragi več kot 15 udov, se bo pobirala začasno udnina 2 K 40 vin. Če bi se jih priglasilo več, se znesek 40 vin. vrne pri razdelitvi knjig.

Prosimo številnega odziva!

Slovensko kat. akad. društvo »Dan«
Praga, II., Voršilská ulica št. 1.

KNJIGOTRŽTVO.

* Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. V Ljubljani 1910. Založila Katoliška Bukvarna. Cena fino vezani, na krasnem papirju tiskani knjigi je 4 K, broširani na navadnem papirju pa 2 K 50 h. — »Duh. pastir« piše: Knjiga, da je je človek res lahko odkritosrčno vesel! Ne le zaradi izredno lične zunanje opreme, jasne tiska, pregledne razdelitve, zanesljivega stvarnega kazala; še bolj, ker jo preveva vsekozi trezna eleganca, ki človekovega dostojanstva nikjer ne pači do gigrskega frazerstva, lakajskega lizunstva in omedlenega obožavanja. In povrh še to, da je knjiga ob vseh primerih družabnega življenja strogo pravična katoliškemu mišljenju in čuvstvom. S tega vidika smemo reči, da je ta knjiga v naši književnosti res prvina, dasi tudi ta greda v naši literaturi že izdavnica ni več rodu. Ampak kar je došlejo zrastle na njej, je bilo izvečine presajeno nanjo; iz te knjige pa gleda naš človek, mehak in demokratičen, pa tudi samozavesten in mozgovit: kakršni bodi pravi katoliški Slovenec. In skoro čudno se zdi za hip, da nismo po taki knjigi že dolgo klicali — v tej dobi, ko smo dodobra razplamenili v naši mlajši generaciji zmišlel za resnično vedo in lepo umetelnost. Zlat čas za to, da raznetimo v naših mladencih in mladenkah zdaj tudi čut za dostojno družabno vedenje in imponujoč nastop. Kako hvaležno delo s to knjigo v roki pri sestankih naših izobraževalnih društev in telovadnih odsekov; lepo polagoma poglavje za poglavjem obrazložiti, pokazati, ob prestopkih na »pravilo dostojnosti« ljubeznivo opozoriti. Klice te setve bodo nedvomno hitro vznikale in dale traven sad. Zato knjiga ne potrebuje panegrika: bodisi dvornik ali dvoriščnik, preberi in neutrpno vademekum ti ostane.

Jos. Volc.

* Pouk zaročencem in zakonskim, spisal župnik Janez Zabukovec. Cena 1 K 40 h. Katoliška Bukvarna. Čast. župni uradi bodo z veseljem priporočali novoporočencem to knjigo, iz katere se bodo o medsebojnih dolžnostih najboljše poučili.

* Župnim uradom priporočamo za uradno poslovanje prepotrebni knjigi: Duhovski poslovnik, sestavljen Martin Poč. Cena 4 K, vezano 5 K 20 h, in Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat - Klerus Österreichs. Bearbeitet von P. Wolfgang Dannerbauer. III. Auflage 1909. Vezano 30 K. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

* Žen, Osebna dohodnina. 1 K 20 h. — To knjižico priporočamo vsakomur, da se ve ravna pri sestavi osebnodohodninske napovedi, katero je do konca januarja predložiti tozadevni davčni oblasti.

* Bog med nami. Krasen molitvenik za tiha premišljevanja pred najsvetejšim zakramentom. Globoko zasnovana premišljevanja o naši najsvetejši verski skrivnosti. Cena: platno rdeča obreza 1 K 80 h, usnje, zlata obreza 2 K 50 h. Katoliška Bukvarna.

* Zbirka ljudskih iger. 18. in 19. snopič z igrami protialkoholne vsebine: »Dekla božja« za ženske, »Pijavka«, »Reši-

telj« za moške vloge, krasna ljudska igra za ženske vloge »Junaske Blejke«, »Skriven zaklad«, »Kmet in avtomat« za moške vloge. Na ovitku je seznan prejšnjih zvezkov te zbirke, ki obsega bogati zaklad lahko uprizorljivih ljudskih iger. Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Glasba.

Opereta »Revizor«, znana po svoji satirični vsebini na koruptne razmere v ruski upravi se je vprizorila včeraj v prav slabo zasedeni hiši, kljub temu, da jo je in da jo ravnateljstvo še priporoča kot delo, v katerem ni banalnosti in pikanterije, za nameček pa je dobiti celo slovanske motive. V svoji gorečnosti za operete brez banalnosti in pikanterije se je ravnateljstvo prehitelo in reduciralo priprave pod minimum, tako, da predstava, napovedana prvotno za pretečeno nedeljo, niti včeraj še ni bila zaokrožena, dasi ji je novi kapelnik g. N. Štritof vsiljeval prav nebrzdano tempo, katerega je gospoda na odru precej nehvaležno kvitirala, kolikor smo imeli priliko opaziti. Opereto diči kot vsako drugo njenih podobnih tista kričava vsiljivost posameznih prizorov, katera dela poleg plitke četudi na to ali ono stran več ali manj nacionalne glasbe opereto sodobnega kalibra izobražencu antipatično. Razlike bistveno med modernimi operetami ni nobene. Pač so nekatere tako plitke in prazne, da človek nehoti sklepa na kvaliteto ljudi, katerim so take reči všeč ali celo v zabavo. Zato vsi resni, kulturelno znameniti krogi povsod afontirajo proti temu zločestemu in pogubnemu, merkantilnemu izrodu naše dobe. Od igralcev in pevcev sta bila najbolj simpatična gg. Bukšek in Ilčič, zatem gca. Thalerjeva in Povhe. Vodil je predstavo novi kapelnik g. N. Štritof, ki je bil doslej znan kot dober goslač. Hvalevredno je omeniti temperament, s katerim je nastopil v slabo pripravljeno predstavi in jo sigurno vodil, upamo, do konca. Če je ponekod manjkalo preciznosti, gre to na rovaš nezadostne priprave in nervoznosti, katera eo ipso pri začetniku ne iznenadi. Čez čas pa bo g. Štritof prav dobra moč in pred vsem domača moč. Poseben aplavz, katerega je novi g. kapelnik uvodoma dobil, dasi pri nas cenjen, je bil na mestu. Pričakovati je, da bo g. Štritof uspel tudi v serjoznih skladbah. Mi mu to odkritosrčno želimo. A. S.

Po svetu.

Lepe razmere v ogrski bolnišnici. V Budimpešti je umrl po kratki boleznici v Štefanijski bolnišnici živino-zdravniški dijak Kivony. Njegovi starši so bili o smrti prepozno obveščeni in ko so prišli k pogrebu, so bolnišnični strežaji truplo že prodali anatomiji. Posrečilo se je najti samo še njegovo glavo. To so pustili na neko žensko truplo in isto pokopali. Pozneje je prišla cela zadeva na dan.

Žrtve poklica. V otroški bolnišnici v Hanovru se je zdravnica gđ. Brinck pri zdravljenju na škrlatici obolelih otrok zastrupila in umrla.

Štiri osebe umrle vsled svetilnega plina. Iz Vratislava poročajo, da so v Hermisdorfu našli 24. t. m. celo družino kleparja Pampsta nezvestno v njenem stanovanju vsled zastrupljenja s svetilni mlinom. Žena kleparja, kakor tudi obe hčeri in njegov sin so bili že mrtvi, medtem ko so Pampsta prepeljali v bolnišnico. Konstatirali so, da je počila mimo Pampstove hiše napeljana plinova cev, pri čemur je plin izpuhteval skozi klet v parterno Pampstovo stanovanje.

Aretovan ravnatelj varieteta. V Kamenicah so aretovali ravnatelja varieteta Haberfelderja, ki je došel iz Draždan 23. t. m. ponoči. Aretacija je v zvezi z velikimi sleparijami.

Ponesrečen železniški ropar. V bolnišnico v Trierju so prinesli nekega neznanega moža, ki so ga našli nezvestnega in težko ranjenega na železniškem tiru v Karthausu. V roki je ranjenec držal polno denarnico. Pozneje se je javil nek monter pri policiji, da mu je bila v nekem luksemburškem vlaku ukradena denarnica. Ker je brzkone ranjenec železniški ropar, so ga izročili v policijsko varstvo. Doslej se ranjenec še ni zavedal.

Roparski umor 82 letne starke. Iz Trierja poročajo, da so našli v Strasenu 82 letno vdovo Schäfer, zvezano na rokah in nogah mrtvo v postelji. Brezdvomno je bil izvršen roparski umor.

Avstrijski uradnik aretovan v Belgradu zaradi vohunstva. V Belgradu je policija aretovala avstrijskega finan-

čnega uradnika Matijo Vučetića iz Slavonije, ker je na sumu, da je vohun. Baje so našli pri njem dokaze, ki potrjujejo to sumnjo.

2200 metrov visoko se je dvignil 22. t. m. na letališču v Bethenyju pri Reimsu aviatik Prevost in sicer s potnikom na krovu letalnega stroja. Dosegel je nov višinski rekord.

Mažaronska deputacija pri kaloškem nadškofu. Osješki »Nar. Obrani« se poroča iz Subotice, kako je neka mažaronska deputacija naletela pri novem kaloškem nadškofu. — Lemeški župnik Paja Vidaković je rodoljubno deloval med svojimi farani Bunjevci ter si zato nakopal nezasišana preganjanja od strani Mažarov in mažaronov. Ko mu je bilo že vsega preveč, se je zahvalil in šel na drugo mesto. Za župnika v lemeški župniji je bil pa zopet izvoljen rodoljuben Bunjevac — somborski kaplan Bolto Agatić. Mažarstvo je pihalo jeze in ker se Agatić ni dal uplašiti, so poslali deputacijo k nadškofu Czernochu v Kaloč, da se pritoži čez župnika v Lemeših in prosi, da se namesto njega pošlje Mažara. Toda naslednik dr. Vasaryja je deputaciji odbrusil: »Tudi jaz sem po rodu Slovan. Slovak, pa so se višje duhovne oblasti vendar smeje name zanesti in mi dati nekoliko večjo župnijo (t. j. nadškofijo), nego je ona v Lemeših. Zato tudi jaz zaupam Agatiću.« In nato je nadškof vzdignil roko in deputaciji pokazal vrata. Dopisnik končuje: To je zlat nadškof, ki je s tem činom preseknil nit nesramnih klevet in onih dogodkov, ki so tako zelo ponižavali ugled katoliške cerkve na Ogrskem.

Islandija »Brezalkoholna«. Iz Kodańja poročajo: Dne 1. januarja je v Islandiji stopil v veljavo zakon o prepovedi uvoza vsake vrste alkoholnih pijač — vina, piva in špirita. Ta zakon je leta 1910 sklenil islandski deželni zbor po prejšnjem ljudskem glasovanju. Ker je pa prodaja alkoholnih pijač dovoljena še do 1. januarja 1915, hočejo Islandci to kratko dobo dobro izkoristiti, kajti v zadnjem času so uvozili cele ladje omenjenih pijač. Tako je nedavno ladja, ki oskrbuje promet z Islandijo, prepeljala nič manj nego 800 centov likerjev. Za nekoliko let pač ne bo treba Islandcem v tem oziru trpeti žeje. Vsekako bo od 1. januarja 1915 naprej Islandija prva dežela v Evropi, kjer bo uživanje alkoholnih pijač prepovedano po zakonu, kar je cilj raznih abstinentnih društev. Finski deželni zbor je že pred štirimi leti sklenil tudi tak zakon o prepovedi alkoholnih pijač, ali ruski car ni zakona potrdil še do danes. Tudi v Švedski in na Norveškem si na vse načine prizadevajo abstinenti, da bi prišlo do enakega zakona.

— Lov za zločinci. V Parizu so dne 18. t. m. udrili trije neznani individui v prodajalno trgovce s starinami Worms ter ukradli številne srebrne in zlate predmete. Ko je trgovka, ki je bila ta čas v zadnjem delu trgovine, čula šum, je prihitela na lice mesta, a jo je eden izmed vlomilcev pobil s srebrnim svečnikom na tla. Vsled vpitja trgovke so vlomilci pobegnili, a zasledovala jih je velika množica ljudstva in policisti. Ko so vlomilci videli, da ne morejo več uiti, so oddali na množico več streliv iz revolverjev. Dve osebi ste bili težko ranjeni. Po hudem boju se je posrečilo vlomilce premagati in aretovati.

: Naročajte „Slovenca“ :

Golša

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je je izumljen od zdravilencev, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zabeležite takoj proti vpslati 20 vin. v znak naš propekt

3531 Remični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

Veletrgovina s špecerijo in deželnimi pridelki

Anton Kolenc, Celje

Glavna trgovina: Graška cesta 22. Podružnica v Narodnem domu

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. gg. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, četudi z najmanjšim poizkusom. — Velečastim gosp. duhovnikom ponudim voščene sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve. — Kupujem tudi vsakovrstne deželne in druge pridelke, kakor oves, rš, pšenico, divji kostanj, želod, suhe gobe, med v satovju, fižol, seno, orehe, krempir, malinsno slup, smrekove storže, vsakovrstno sadje, švaze in suho, vinski kamen, itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih dnevnih cenah, nadalje kupujem vsakovrstne vreče ter petrolejske in oljate sode. — Imam tudi v zalogi ržovo moko in otrobe za krmlo živine v ceni od K 9— do K 15—, 100 kg pri odjemu celega vagona ter »Lukuluše« za pitanje svinj. 2973

Elegantne in trpežne so prave **PALMA** pete iz kavčuka za čevlje.

Serravallo's
železnato Kina-Vino
Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča slast do jedi, okrepi živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 7000 zdravniških priporočil.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Kavarna „Central“
Sv. Petra naslp 37
ima vsak dan
KONCERT
damskega in moškega zbora
„Javor“ iz Zagreba.
Začetek ob 9. uri zvečer.
Vstop prost.
Za obilen poset vabi
Štefan Miholič.

Kavarna je celo noč odprta

Ženini in neveste! Poročne prstane

kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.
Posiljam cenike brezplačno.

Dobro vino
je naprodaj kmetskih kletih; posreduje Posojilnica v Kaštelu pošta Buje v Istri 3638

Dražbeni oklic.

Prodalo se bode dne 31. januarja in 1. februarja 1912 dopoldne ob 9. uri v Ljubljani, Pod Turnom 5 (Hotel Tivoli) na javni dražbi:

razna sobna in kuhinjska oprava, 1 orkestriljon, steklenice, porcelanina, namizno perilo, vino v sodih in v steklen., prazni sodi itd.

Reči se smejo ogledati dne 31. januarja in 1. febr. 1912 v času med 9. do pol 10. uro dopoldne na mestu prodaje.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, odd. V dne 27. decembra 1911.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.